

IES Frederic Mompou, Sant Vicenç dels Horts

**Programacions del
Departament de Ciències Socials
Curs 2008-2009**

Professors del seminari d'Història i distribució dels grups:

Jordi Céspedes tutor de 3r ESO

- 2 grup de 1r d'ESO de Ciències Socials
- 1 grup de 3r d'ESO de Ciències Socials
- 2 grups de 3r d'ESO d'Educació per a la Ciutadania
- 1 grup d'"Història d'Espanya", comuna de 2n de Batxillerat (A)
- 2 h Ciutadania a l'Aula Oberta

Antoni Dolz, tutor de 4t ESO

- 4 grups de 4t ESO Ciències Socials
- 1 grup modalitat de 2n de Batxillerat "Geografia" (2 Bat B)
- 1 Crèdit variable quadrimestral: Investigació Històrica (4t ESO)

Elisabet Mercadé, tutora de 2n de Batxillerat

- 3 grups de 1r d'ESO
- 1 grup d'"Història d'Espanya", comuna de 2n de Batxillerat (B)
- 1 bloc de Treballs de Recerca

Josep Maria Roselló, coordinador de segon cicle d'ESO

- 4 grups de 3r ESO
- 1 grup modalitat de 1r Batxillerat "Història Contemporània"

Sílvia Cañellas, cap de departament

- 4 grups de 2n d'ESO de Ciències Socials
- 1 Crèdit variable quadrimestral: Investigació Històrica (2n ESO)
- 1 grup de modalitat de 2n de Batxillerat : "Història de l'Art" (2 Batxillerat B)

Doroteo Navarro

- 1 grup de 2n ESO de Ciències Socials

Llengua d'ús :

Tots els grups i totes les matèries es fan en català.

Programació de sortides

CURS	TEMA	LLOC DE DESTINACIÓ	DATA
1r d'ESO	Món Egipci	Palau de Plegamans (Museu Egipci)	16 i 22 de març
2n d'ESO	Món romà Barcelona romana i medieval	Tarragona Casc Antic de Barcelona	21 d' Octubre Primavera
3r d'ESO			
4t d'ESO	Història Contemporània	Museu d'Història de Catalunya	
1r de Batxillerat			
2n de Batxillerat (ART)	Gòtic Segle XIX-XX Modernisme : La Pedrera	Museu Nacional d'Art de Catalunya (Montjuic) Santa Maria del Mar, barri Gòtic / La Pedrera	9 gener

*(Algunes de les sortides d'Art podran completar sortides d'altres matèries o ocupar només part d'una jornada lectiva)
I aquelles altres que puguin sorgir al llarg del curs per les ofertes d'exposicions temporals o activitats culturals.

ESO

Primer

"POLIS 1" i carpeta d'activitats. Ed. Vicens Vives

Segon:

"POLIS 2" i carpeta d'activitats. Ed. Vicens Vives

Tercer

"POLIS 3" i carpeta d'activitats. Ed. Vicens Vives

Quart

"POLIS 4" i carpeta d'activitats. Ed. Vicens Vives

Batxillerat

Primer

Història Ed. Vicens Vives

Segon

Història: "HORITZÓ" Ed. Vicens Vives

Geografia: "GEOGRAFIA" Ed. Edebé

Història de l'art : "VISUALART" Ed. Vicens-Vives.

Programació de l'area per cursos :

Ciències Socials de 1r ESO.....	p. 5
Ciències Socials de 2n ESO.....	p. 10
Ciències Socials de 3r ESO	p. 16
Ciències Socials de 4t ESO.....	p. 24
Investigació Història de 2n d'ESO.....	p. 34
Investigació Història de 4t d'ESO.....	p. 37
Història del món Contemporani de 1r de Batxillerat...	p. 40
Història d'Espanya de 2n de Batxillerat.....	p. 45
Geografia de 2n de Batxillerat.....	p. 49
Història de l'Art de 2n de Batxillerat.....	p. 51
Educació per a la Ciutadania i drets humans 3r ESO.	p. 52
Recuperació d'alumnes i millora de resultats.....	p. 59

IES FEDERIC MOMPOU

CURS: 2008-09

NIVELL: 1R ESO

ÀREA/DEPARTAMENT DE CIÈNCIES SOCIALS

LLIBRE: POLIS 1. VICENS VIVES

OBJECTIUS DE LA MATÈRIA	AVALUACIÓ INICIAL
Primera Avaluació - Localitzar en el globus terraquí i en el planisferi: l'equador, els tròpics, els cercles polars Àrtic i Antàctic, l'hemisferi nord, sud, est i oest.- Localitzar determinats punts sobre un mapa o en una esfera a partir de coordenades donades.- Entendre les raons per les quals hi ha dies i nits, com també del canvi d'estacions.- Saber llegir i interpretar diversos tipus de representacions de l'espai terrestre: Calcular distàncies sobre mapes utilitzant les escales gràfica i numèrica, utilització de la llegenda- Saber situar en un planisferi mut els noms dels oceans i dels continents.- Conèixer les diverses formes de relleu de la Terra. Identificar-les a partir de diferents mitjans.- Situar les principals unitats de relleu, elements hidrogràfics i accidents costaners del món.- Distingir el concepte "temps" del concepte "clima". Llegir i interpretar correctament en un climograma: la temperatura, l'oscil·lació tèrmica i les precipitacions.- Reconèixer els factors bàsics del clima.- Saber llegir diversos tipus de gràfics i introduir la seva realització: gràfics de corbes, barres, climogrames. Segona Avaluació - Conèixer els grans dominis climàtics de la Terra, situar-los en el planisferi i enumerar alguns dels factors que els provoquen.- Conèixer les zones climàtiques d'Espanya i Catalunya- Resoldre correctament qüestions senzilles de cronologia utilitzant les xifres romanes i el concepte d'abans i després de Crist. Saber les principals edats històriques.- Saber elaborar correctament un fris cronològic senzill.- Identificar els períodes de la Prehistòria i comentar la seva diferent extensió.- Reconèixer les principals activitats econòmiques, formes de vida i manifestacions artístiques que són característiques del Paleolític, del Neolític i de la societat egípcia.- Extreure les idees principals d'un text. Tercera Avaluació - Saber situat cronològicament i geogràficament la civilització grega.- Reconèixer alguna característica de la política i de l'imaginari dels grecs a partir de fonts primàries i	Com es fa? (test inicial, qüestionari, entrevista, etc.) Qüestionari oral als alumnes a l'inici de cada unitat didàctica.
	AVALUACIÓ FORMATIVA Realització a l'aula, de manera individual, d'activitats que el professor avalua. Resposta a controls periòdics sobre els aprenentatges realitzats. Aquests controls o exàmens seran avaluats amb "nota".
	AVALUACIÓ SUMATIVA Què es fa? (prova final, recopilació de treballs, dossier amb les activitats de la unitat, etc.). Per cada tema (que engloba de 1 a 3 lliçons) es realitzarà un examen on es valorarà tant l'assoliment dels objectius conceptuals com d'algunes de les competències bàsiques que s'han treballat. Com a mínim es farà, en cada avaluació, dos d'aquests exàmens globals que seran eliminatòris de matèria i representaran un 40% de l'avaluació. Les activitats de classe i/o casa (ja siguin exercicis, preguntes escrites o orals o dossier) representaran també un 40% de la nota. El restant 20% correspon a l'actitud de l'alumne davant de la matèria i serà valorat tenint en compte la seva

secundàries. - Reconèixer que molts dels nostres valors provenen de la cultura grega: democràcia, concepte de bellesa i equilibri.... - Utilitzar fonts primàries per reconstruir alguns aspectes del passat. - Conèixer les principals característiques econòmiques i socials del món grec. - Identificar els pobles que van habitar Catalunya abans de l'arribada dels romans. - Entendre el concepte de romanització. - Enumerar les principals aportacions de la civilització romana a Catalunya. - Extreure les idees principals d'un text. - Distingir les fonts primàries de les secundàries i identificar la mena de fets històrics dels quals es pot obtenir informació.	predisposició i participació a classe com la qualitat del seus treballs. Per superar l'àrea, a final de curs, s'ha de tenir la mitjana aprovada de totes les avaluacions. Però en tots els casos es tindrà en compte la progressió de l'alumne.
COMPETÈNCIES BÀSIQUES	
Competència social i ciutadana - Comprendre l'aportació que les diferents cultures han fet a l'evolució de la humanitat. - Reflexionar de forma crítica sobre els fets i problemes socials i històrics. - Expressar les pròpies opinions de forma assertiva. - Escoltar activament; saber posar-se en el lloc de l'altre i comprendre'n el punt de vista. - Relacionar-se, cooperar i treballar en equip. - Comprendre els valors democràtics. - Entendre els comportaments i les formes de vida en contextos històrics i/o culturals diferents del propi. Coneixement i interacció amb el món físic - Identificació dels elements del paisatge, dels recursos naturals i de l'impacte de l'activitat humana sobre el medi. - Localitzar en l'espai els elements del medi físic i els esdeveniments històrics treballats. - Valoració de la necessitat de preservar i donar a conèixer el patrimoni natural i de l'antròpic. Fer un ús sostenible dels recursos. - Aprendre a orientar-se i a situar-se en l'espai, utilitzant mapes i plànols. - Realitzar prediccions de diferent nivell de complexitat Competència cultural i artística - Valorar la importància del patrimoni per accedir al coneixement de les societats del passat. - Interessar-se per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic. Tractament de la informació i competència digital - Obtenir informació a través de fonts de diferent natura: cartogràfiques, iconogràfiques, textuales, etc. - Utilitzar els buscadors per localitzar informació a Internet, tot seguint un criteri específic. Fer ús habitual dels recursos tecnològics disponibles. - Analitzar dades quantitatives de taules i gràfics. - Saber relacionar dades de diferent tipus.	

Competència en comunicació lingüística

- Interpretar textos de tipologia diversa, llenguatges icònics, simbòlics i de representació.
- Saber expressar adequadament les pròpies idees i emocions, oralment i per escrit.
- Utilitzar diferents variants del discurs, en especial la descripció i l'argumentació.
- Defensar el punt de vista personal amb arguments coherents i pertinents.
- Elaborar definicions dels conceptes estudiats, utilitzant la terminologia més adequada en cada cas. Fer incidència en la terminologia específica.
- Escoltar, analitzar i tenir en compte opinions diferents a la pròpia amb sensibilitat i esperit crític.

Competència matemàtica

- Orientació i interpretació de l'espai: interpretar escales numèriques i gràfiques dels mapes i saber-se orientar amb aquests.
- Representació gràfica de seqüències temporals.
- Posar en pràctica processos de raonament que condueixin a la solució de problemes o a l'obtenció d'informació.
- Analitzar i comparar la informació quantitativa de taules, llistat, gràfics i mapes.
- Fer càlculs matemàtics senzills per comparar dimensions, calcular distàncies i diferències horàries.
- Elaborar la informació a través d'eines matemàtiques (mapes, gràfics...) per poder-la interpretar.

Competència per aprendre a aprendre

- Desenvolupar el gust per l'aprenentatge continu.
- Buscar explicacions multicausals per comprendre un fenomen i avaluar-ne les conseqüències.
- Anticipar possibles escenaris o conseqüències de les accions individuals i socials.
- Saber comunicar i expressar de forma efectiva els resultats del propi treball.
- Prendre consciència del que s'ha après i el que falta per aprendre.

Autonomia i iniciativa personal

- Comprendre les activitats plantejades i planificar l'estratègia més adequada per resoldre-les.
- Saber argumentar de forma lògica i coherent els propis punts de vista.
- Prendre decisions i saber triar la manera de recuperar la informació més adequada en cada cas.
- Fer un seguiment dels aprenentatges realitzats.

TEMPORITZACIÓ

Tot l'any (un cop a la setmana): Cartografia física i política (elaboració de mapes)
1a Avaluació: Geografia Física. El Clima i el temps.
2a Avaluació: Els Climes del món. La Prehistòria.
3a Avaluació: Les primeres civilitzacions. La Grècia clàssica. Introducció a Roma.

CONTINGUTS CONCEPTUALS	CONTINGUTS PROCEDIMENTALS	CONTINGUTS ACTIRUDINALS
Percentatge: 45%	Percentatge: 35 %	Percentatge: 20 %
Primera Avaluació - La Terra, planeta del Sistema Solar: el planeta Terra. Terra i l'Univers, els moviments de la Terra: dies i nits, les estacions de l'any. - La representació de la Terra: els mapes: latitud i longitud. Els mapes. - Les formes de la Terra: capa externa de la Terra, la formació del relleu, formes de relleu, els continents. Muntanyes i planes. Costes. Rellu d'Europa i de la Península Ibérica. - Rius i Mars: Els rius, Oceans i mars. La dinàmica oceànica. La riquesa dels oceans i mars. L'aprofitament de les aigües. Els rius i mars d'Europa i Espanya - Temps i clima: atmosfera, temperatura, humitat de l'aire. La pressió atmosfèrica i el vent. Segona Avaluació - Climes i paisatges de la Terra: Climes de la Terra. Paisatges de la zona càlida, de la temperada i de la freda. Climes i paisatges d'Europa, d'Espanya i de Catalunya. - Societat i medi ambient: La Terra és un ecosistema. Els riscos ambientals. Desertització i contaminació. Els recursos naturals. - La Prehistòria: Els orígens de l'ésser humà. El Paleolític. El Neolític. L'Edat dels metalls. La prehistòria a Catalunya. - Les primeres civilitzacions: Mesopotàmia. Egipte. Tercera Avaluació - Grècia: Marc geogràfic i cronològic; la colonització. Atenes: la democràcia atenesa. La Grècia hel·lenística. L'herència dels grecs: la religió i l'art. Catalunya en temps dels grecs: Empúries i els poblats ibers. - L'Imperi Romà: Els orígens de Roma. La Roma republicana. La conquesta del Mediterrani. L'Imperi. Crisi i Caiguda de l'Imperi.	Primera Avaluació - Aplicació de tècniques d'orientació espacial - Confecció lectura i interpretació de plànols i mapes de distintes característiques i escales. - Identificació i causalitat de distints tipus de projeccions - Anàlisi de la representació de relleus - Lectura i anàlisi del paisatge. Identificar les diverses formes de relleu terrestre i litoral. - Pràctica de l'observació directa i indirecta - Elaboració, lectura i interpretació d'estadístiques i gràfics - Confecció de gràfics, murals i exposicions orals. - Lectura i elaboració de mapes físics. - Elaboració de síntesis a partir de diferents tipus d'informació. Segona Avaluació - Lectura, realització i interpretació de climogrames. - Realització i/o lectura de mapes temàtics: zones climàtiques. - Visualització gràfica de categories del temps a través d'eixos temporals i cronològics. - Representació gràfica del temps històric. Entendre els codis utilitzats per contar el temps. - Identificació de relacions de causa-efecte i de causalitat històrica. - Interpretació de documents escrits. Tercera Avaluació - Ús de fonts, documents i testimonis històrics de caràcter primari i secundari - Adquisició i ús de vocabulari històric - Pràctica de l'observació directa i indirecta - Realització de mapes històrics. - Lectura i interpretació de mapes històrics. - Interpretació de documents escrits	-Actitud participativa, responsable i de col·laboració -Actitud favorable per l'ordre, el rigor i la sistematització del treball - Preocupació per la correcta presentació i execució dels treballs -Respecte pel medi ambient - Acceptació dels drets i deures com a ciutadans -Defensa dels drets, llibertats i del patrimoni de la comunitat - Actitud solidària i de cooperació. - Actitud crítica -Actitud de tolerància i antidogmatisme

- El món romà: Economia; Religió; Urbanisme i Art; la Catalunya romana	- Lectura d'obres arquitectòniques, escultòriques i pictòriques	
RECUPERACIÓ		
Al llarg del curs: Observació de l'evolució en l'avaluació contínua i recuperació en assolir els objectius. Per cada unitat didàctica, es lliurarà als alumnes que no hagin assolit els continguts mínims proposats, un dossier amb un resum d'allò treballat i amb activitats a realitzar. Aquestes activitats aniran encaminades a adquirir el grau mínim de competències que es fixen com a necessàries per a aprovar el curs. Recuperació final: Obligació de lliurament de la feina no presentada. Examen de continguts essencials		

IES FREDERIC MOMPOU

CURS: 2008-09

NIVELL: 2N ESO

ÀREA/DEPARTAMENT DE CIÈNCIES SOCIALS

LLIBRE: POLIS 2. VICENS VIVES

OBJECTIUS DE LA MATÈRIA	AVALUACIÓ INICIAL	
Tot l'any - Adquirir i fer servir el vocabulari específic de l'àrea amb precisió i rigor.- Extreure les idees principals d'un text.- Distingir les fonts primàries de les secundàries i identificar la mena de fets històrics dels quals es pot obtenir informació.- Manejar i interpretar correctament diferents instruments de treball geogràfic i històric com les gràfiques, els mapes, les sèries estadístiques, etc.; saber interpretar l'escala gràfica i els signes convencionals que es fan servir en els diferents tipus de mapes (físics, polítics, històrics, etc.)- Elaborar croquis, gràfics senzills, organigrames i mapes conceptuals per representar els fenòmens històrics i geogràfics treballats.- Realitzar petites investigacions de caràcter descriptiu, organitzant les dades i les idees; i resoldre diversos problemes mitjançant l'aplicació de tècniques i procediments senzills de cerca i tractament de la informació propis de la Geografia i de la Història.- Reconèixer les actituds i les situacions discriminatòries que han tingut lloc al llarg de la història per raó de raça, sexe, religió... o de qualsevol altra condició o circumstància personal o social; i mostrar una actitud solidària amb els individus i les col·lectivitats que han estat objecte d'aquesta discriminació. 1a i 2a Avaluacions - Ordenar els esdeveniments històrics en eixos cronològics i localitzar-los en l'espai a fi d'adquirir una perspectiva global de l'evolució històrica de la Humanitat que tingui en compte els processos de canvi i de permanència.- Localitzar en un eix cronològic les diferents etapes de la història. 1a Avaluació - Situar temporalment l'evolució de la civilització romana.- Explicar alguna característica de l'imaginari dels romans a partir de fonts primàries i secundàries.- Diferenciar la república de l'Imperi com a formes d'organització política.- Utilitzar fonts primàries per reconstruir alguns aspectes del passat.- Identificar els trets bàsics de l'agricultura i el sistema d'esclavatge a l'Antiguitat clàssica.- Esbrinar els canvis que es van produir arran l'arribada dels romans a Catalunya i veure'n la situació històrica resultant.- Definir el concepte de romanització.- Enumerar les principals aportacions de la civilització romana a Catalunya.- Definir el concepte de crisi tot aplicant-lo a la situació de l'Imperi romà.- Copsar les causes de la caiguda de l'Imperi Romà d'Occident i identificar els pobles germànics que s'instal·laren en els seus territoris.	Com es fa? (test inicial, qüestionari, entrevista, etc.) Qüestionari oral als alumnes a l'inici de cada unitat didàctica.	
	AVALUACIÓ FORMATIVA	Realització a l'aula, de manera individual, d'activitats que el professor avalua. Control de les respostes orals diàries a classe amb especial atenció a la millora que cada alumne experimenta a partir del seu propi nivell. Respostes per escrit a controls periòdics sobre els aprenentatges realitzats.
	AVALUACIÓ SUMATIVA	Què es fa? (prova final, recopilació de treballs, dossier amb les activitats de la unitat, etc.). Per cada tema (que engloba de 1 a 3 lliçons) es realitzarà un examen on es valorarà tant

- Reconèixer les diferències entre el món d'herència romana i la civilització islàmica i valorar les aportacions d'ambdues a la civilització europea. - Conèixer els orígens de l'Islam, identificar els seus preceptes bàsics i analitzar les diferents fases de la seva expansió després de la mort de Mahoma. - Saber com es va produir la conquesta àrab de la península Ibèrica. - Reconèixer els diferents grups que formaven la societat d'Al-Andalus i comprendre les causes de les conversions religioses. - Analitzar les causes i l'evolució de la Reconquesta, així com el procés de repoblament dels territoris ocupats, localitzant al mapa les etapes més importants. - Conèixer la base econòmica i cultural d'Al-Andalus i identificar els cultius i les innovacions tècniques que els àrabs van introduir a la Península. - Reconèixer els edificis i els monuments més emblemàtics d'Al-Andalus. - Analitzar els elements que van propiciar el naixement del feudalisme. - Explicar la composició i els trets distintius dels diferents estaments de la societat medieval: manera de vida, nivell de riquesa, activitats econòmiques, etc. - Entendre els pactes de fidelitat i vassallatge que establien els diferents grups socials que integraven el sistema feudal. - Descriure diferents edificis característics del món rural de l'Edat Mitjana: el castell, el monestir, els habitatges dels pagesos, etc. - Conèixer la importància de l'Església a l'Edat Mitjana. - Explicar els trets distintius de l'art romànic a Europa i a Espanya en les seves diverses manifestacions: arquitectura, escultura i pintura. - Conèixer els orígens de la ciutat medieval, identificar els seus principals edificis i reconèixer les activitats econòmiques que es desenvolupaven en el seu interior, dedicant una especial atenció al funcionament dels gremis. - Identificar i localitzar al mapa les principals rutes comercials i els centres mercantils de l'Edat Mitjana. - Conèixer la composició i les formes de vida dels diferents grups socials que habitaven la ciutat medieval, fent especial recalcament en la nova classe social: la burgesia. - Explicar els trets distintius de l'art gòtic a Europa, Espanya i Catalunya - Identificar les característiques i l'evolució dels regnes cristians des del segle XII fins a finals de l'Edat Mitjana. 2a Avaluació - Conèixer les causes de la crisi de la Baixa Edat Mitjana (segles XIV i XV). - Comprendre els principis de l'Humanisme i el Renaixement, tant a Europa com a Espanya, així com explicar la renovació espiritual que va representar la Reforma luterana i la Contrareforma catòlica. - Establir les característiques estètiques del Renaixement, així com observar i analitzar obres característiques d'aquest estil artístic als seus diversos vessants europeus. - Reconèixer les bases ideològiques i l'estructuració social de la monarquia absoluta. - Desenvolupar la política interior i exterior de la Monarquia dels Àustria, fent atenció al descobriment del Nou Món. - Analitzar les característiques i l'estètica del Barroc, amb especial atenció a les obres espanyoles.	l'assoliment dels objectius conceptuals i actitudinals. Com a mínim es farà, en cada avaluació, dos d'aquests exàmens globals que seran eliminatoris de matèria i representaran un 40% de l'avaluació. Les activitats de classe i/o casa (ja siguin exercicis, preguntes escrites o orals o dossier) representaran també un 40% de la nota. El restant 20% correspon a l'actitud de l'alumne davant de la matèria i serà valorat tenint en compte la seva predisposició i participació a classe com la qualitat del seus treballs. Per superar l'àrea, a final de curs, s'ha de tenir la mitjana aprovada de totes les avaluacions. Però en tots els casos es tindrà en compte la progressió de l'alumne.

- Valorar la diversitat lingüística i cultural al món i al territori espanyol; i ser respectuosos i tolerants amb les actituds, creences i formes de vida de persones o grups que pertanyen a societats o cultures diferents de la pròpia.

3a Avaluació

- Identificar el sistema urbà de les ciutats del món, Espanya i Catalunya.
- Identificar la distribució de la població en el planeta, Espanya i Catalunya, entendre el concepte de *densitat de població* i especificar els factors que condicionen la distribució (factors físics, històrics i econòmics).
- Diferenciar entre poblament rural i urbà en el món i a Espanya.
- Explicar les conseqüències del progressiu envelliment de la població mundial i valorar les possibles conseqüències dels desequilibris actuals i futurs.
- Conèixer les diferents fases de l'evolució de la població mundial, comparant els règims demogràfics dels països desenvolupats i dels països subdesenvolupats.
- Explicar el model de transició demogràfica i les conseqüències de l'actual envelliment de la població en els països desenvolupats.
- Descriure el model demogràfic dels països rics i pobres, així com explicar les causes i les conseqüències de les seves dinàmiques.
- Realitzar activitats relacionades amb l'estudi demogràfic: interpretar piràmides de població i realitzar càlculs de densitats de població.
- Entendre els conceptes de taxa de natalitat, taxa de fecunditat, taxa de mortalitat i taxa de creixement natural; saber-los calcular correctament i valorar la informació que ens aporten.
- Comprendre les causes dels moviments migratoris i classificar els diferents tipus de migracions segons les causes que les motiven, el destí a què es dirigeixen, la seva forma i la seva durada.
- Definir la població activa i establir la seva distribució per sectors econòmics.
- Valorar la incorporació de la dona al món laboral.
- Sensibilitzar davant dels grans desequilibris demogràfics i econòmics dels països subdesenvolupats i de les llibertats de les persones, concebudes com fet irrenunciable per part de la Humanitat.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

1. Competència social i ciutadana

- Comprendre el concepte de temps històric.
- Identificar la relació multicausal d'un fet històric i les seves conseqüències.
- Conèixer les grans etapes i els principals esdeveniments de l'Edat Mitjana i la Història Moderna.
- Comprendre el funcionament de les societats, el seu passat històric, la seva evolució i les transformacions.
- Desenvolupar l'empatia mitjançant la comprensió de les accions humanes del passat.
- Expressar-se de forma assertiva i mostrar una actitud favorable al diàleg i al treball cooperatiu.

2. Coneixement i la interacció amb el món físic

- Identificar els trts bàsics relatius als àmbits geopolítics, econòmics i culturals en què s'emmarquen els esdeveniments de l'Edat Mitjana i la Història

Moderna.

- Conèixer els diferents usos de l'espai i dels recursos que han fet les societats al llarg dels períodes històrics estudiats.

3. Competència cultural i artística

- Comprendre la funció que les arts han tingut i tenen en la vida dels éssers humans.
- Reconèixer diferents estils en l'art medieval i modern.
- Comprendre la necessitat de la conservació i la protecció del patrimoni històric.

4. Tractament de la informació i competència digital

- Relacionar i comparar la informació procedent de diverses fonts: escrites, gràfiques, audiovisuals, etc.
- Elaborar la informació transformant les dades recollides i traduint-les a un altre format o llenguatge.
- Emprar les possibilitats que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació en la cerca i el processament de la informació.

5. Competència en comunicació lingüística

- Utilitzar adequadament el vocabulari propi de les ciències socials per construir un discurs precís.
- Desenvolupar l'empatia i interessar-se per conèixer i escoltar opinions diferents a la pròpia.
- Utilitzar diferents variants del discurs, en especial la descripció i l'argumentació.
- Llegir i interpretar textos de tipologia diversa, llenguatges icònics, simbòlics i de representació.
- Escoltar, analitzar i tenir en compte opinions diferents a la pròpia amb sensibilitat i esperit crític.

6. Competència matemàtica

- Elaborar i interpretar eixos cronològics.
- Analitzar i comprendre les dades quantitatives recollides en taules, gràfics i diagrames.
- Fer càlculs matemàtics de nombres enters i percentatges per arribar a conclusions quantitatives.

7. Competència per aprendre a aprendre

- Desenvolupar una visió estratègica dels problemes, anticipar possibles escenaris i conseqüències futures de les accions individuals i/o socials.
- Buscar les causes i les conseqüències de diferents fenòmens socials.
- Utilitzar diferents estratègies per organitzar, memoritzar i recuperar la informació: esquemes, resums, etc.
- Participar en debats i contrastar les opinions personals amb les de la resta de companys.

8. Autonomia i iniciativa personal

- Assumir responsabilitats i prendre decisions respecte a la planificació del procés de resolució de les activitats proposades.
- Interpretar adequadament les particularitats de cada situació i de cada problema estudiat.
- Saber argumentar de forma lògica i coherent les explicacions dels conceptes i els fenòmens estudiats.
- Autoregular el propi aprenentatge: prendre consciència d'allò que se sap i del que falta per aprendre; i realitzar autoavaluacions de la pròpia feina.

TEMPORITZACIÓ

1a Avaluació: de Roma als orígens de l'edat medieval

2a Avaluació: Edat Medieval

3a Avaluació: Edat Moderna

CONTINGUTS CONCEPTUALS

CONTINGUTS PROCEDIMENTALS

CONTINGUTS

		ACTIRUDINALS
Percentatge: 45%	Percentatge: 35 %	Percentatge: 20 %
Primera Avaluació - L'Imperi Romà: Els orígens de Roma. La Roma republicana. La conquesta del Mediterrani. L'Imperi. Crisi i Caiguda de l'Imperi. - El món romà: Economia; Religió; Urbanisme i Art; la Catalunya romana - Les invasions i la fi del món antic. Judaisme i cristianisme. Bizanci. - L'aparició i expansió de l'Islam. Al-Àndalus. El seu llegat a Catalunya. - L'alta edat mitjana (segles VIII-XII). Els regnes cristians a la península Ibèrica. Feudalisme i Art romànic. - Els orígens nacionals de Catalunya. (VIII-XII). La formació dels comtats catalans en una terra de frontera. El feudalisme a la Catalunya Vella. Les primeres institucions catalanes. - Europa medieval: de l'expansió a la crisi de la baixa edat mitjana (XIII-XV). Els regnes cristians (Navarra, Portugal, Castella-Lleó). Les institucions medievals i les ciutats. L'Art gòtic. - La corona catalanoaragonesa:	Tot l'any -Ús i contrast de diferents fonts documentals primàries i secundàries (materials, textuais, iconogràfiques, cartogràfiques, digitals, etc.) per contextualitzar els conceptes generals a fets de l'entorn proper. Representació gràfica de les seqüències temporals. Primera i segona Avaluació -Aplicació de les nocions històriques de canvi, continuïtat i simultaneïtat en diversos fenòmens històrics. -Valoració del paper de les dones i dels homes com a subjectes de la història i del present. Exercitació de l'empatia històrica i establiment de relacions entre el passat i el present. -Reconeixement dels elements bàsics que caracteritzen els estils artístics a l'època medieval i moderna, per mitjà de l'observació directa i indirecta. -Identificació dels trets bàsics de la societat, l'economia i els poders polítics a l'Europa feudal, incidint en els elements referits a la desigualtat legal dels estaments socials. Localització espacial i temporal de les diverses unitats polítiques que van coexistir en la Península Ibèrica durant l'Edat mitjana i anàlisi dels diferents grups socials. -Aplicació de les nocions històriques de canvi i continuïtat en la interpretació de l'origen i l'expansió de l'Islam. Anàlisi de les formes de vida i de la confluència de cultures (cristians, musulmans i jueus) en les ciutats de la Península Ibèrica. Segona Avaluació -Identificació dels trets bàsics dels procés de formació dels comtats catalans fins a la consolidació de la Corona catalano-aragonesa. Caracterització de les principals institucions catalanes, establint relacions amb algunes institucions actuals. -Anàlisi dels canvis econòmics i polítics de la Baixa Edat Mitjana, incidint especialment en l'auge de la vida urbana i del comerç i en els conflictes al món rural. Anàlisi del paper de l'Església en la cultura i la mentalitat medievals. -Anàlisi de l'evolució social, política i econòmica a l'Edat moderna, situant l'Imperi hispànic dins el context europeu. Comparació de situacions històriques d'època moderna, com l'ampliació del món conegut pels europeus o els conflictes religiosos,entre d'altres, amb fets de l'actualitat. Tercera Avaluació - Pràctica de l'observació directa i indirecta: imatges, mapes, gràfics... entorn immediat - Anàlisi, interpretació i representació del temps: identificació de categories temporals (successions, simultaneïtats, continuïtats i canvis, durades i ritmes) ; introducció als conceptes de	- Actitud participativa, responsable i de col·laboració - Actitud favorable per l'ordre, el rigor i la sistematització del treball - Preocupació per la correcta presentació i execució dels treballs - Respecte pel medi ambient - Acceptació dels drets i deures com a ciutadans - Defensa dels drets, de les llibertats i del patrimoni de la pròpia comunitat i del món - Actitud solidària i de cooperació. - Actitud crítica

expansió i crisi (XIII-XV). Les Corts catalanes i l'origen de la Generalitat de Catalunya. Segona Avaluació - L'edat Moderna: els Reis Catòlics i la monarquia hispànica. Catalunya en temps dels Àustries (segles XV-XVII). - L'edat Moderna: trets que la defineixen: societat, economia, política. L'expansió europea. Trets culturals Tercera Avaluació -Els habitants del planeta: Volum i distribució. Evolució de la població mundial. Dinàmica desigual de la població mundial. -La població Espanyola: característiques i evolució. -La ciutat i el món urbà. Morfologia urbana. El creixement urbà al llarg del temps.	« causa » i « conseqüència » ; ús de la cronologia i dels codis per mesurar el temps històric ; utilització i crítica de fonts, documents i altres testimonis històrics de caràcter primari i secundari. - Obtenció i anàlisi de la informació: ús de fonts, documents i testimonis històrics de caràcter primari i secundari; lectura i interpretació de documents escrits de diferents tipus; recull d'informació per mitjans informàtics i telemàtics, en especial en fonts estructurades d'informació i en altres recursos de la xarxa (Internet); elaboració (manual o per mitjans informàtics), lectura i interpretació d'estadístiques i gràfics; lectura i interpretació de mapes històrics. - Aplicació i comunicació de la informació: adquisició i aplicació de vocabulari general i específic; interpretació de documents escrits; realització de mapes històrics; adquisició i ús de vocabulari històric; exposicions orals amb o sense ajut de suports visuals o d'eines de presentació informàtiques; elaboració d'anàlisi i síntesi escrites a partir de diferents tipus d'informació. - Lectura d'obres arquitectòniques, escultòriques i pictòriques - Lectura i interpretació de mapes, plànols i imatges de diferents característiques i suports (convencionals i digitals). - Cerca, anàlisi i contrast d'informacions estadístiques i gràfics, per mitjans convencionals i digitals, per a interpretar fenòmens demogràfics i socials. -L'ocupació del territori: població i societat -Anàlisi de l'evolució històrica de la població a nivell local i mundial: poblament, dinàmiques demogràfiques i ritmes d'urbanització al llarg de la història. Identificació de les fonts per a l'estudi de la població (censos, padrons o registres). -Localització de les principals concentracions i buits demogràfics, identificants els factors naturals i humans que expliquen la distribució de la població. -Aplicació dels conceptes bàsics de demografia a la comprensió de dinàmiques demogràfiques actuals (creixement demogràfic, migracions, esperança de vida), analitzant i interpretant les seves causes i conseqüències. -Identificació dels elements estructurals de les societats actuals (edat, sexe, ocupació, mobilitat)	- Actitud de tolerància i antidogmatisme
RECUPERACIÓ		
Al llarg del curs: Observació de l'evolució en l'avaluació contínua i recuperació de les avaluacions anteriors en assolir les competències corresponents. Recuperació final: Obligació de lliurament de la feina no presentada. Examen de continguts essencials.		

Adaptació curricular 2n ESO

Objectius a destacar:

TOT EL CURS

- Usar i interpretar correctament instruments de treball geogràfic i històric diferents: gràfics, mapes, sèries estadístiques, etc.
- Saber interpretar l'escala gràfica i els signes convencionals que s'utilitzen en els diferents tipus de mapes (físics, polítics, històrics, etc.).

1ª Avaluació

- Conèixer les característiques elementals de la societat romana.
- Entendre el concepte de Romanització i les seves principals manifestacions.
- Identificar les causes de la caiguda de l'Imperi Romà.
- Reconèixer les diferències entre el món d'herència romana i la civilització islàmica i valorar les aportacions d'ambdues a la civilització europea.
- Explicar la composició i els trets distintius dels diversos estaments de la societat feudal: manera de viure, nivell de riquesa, activitats econòmiques, etc.
- Diferenciar algunes tipologies d'edificis característics del món medieval: el castell, el monestir, els habitatges dels camperols, etc.
- Conèixer els orígens de la ciutat medieval, identificar els edificis principals i reconèixer les activitats econòmiques que s'hi desenvolupaven.

2ª Avaluació

- Veure les característiques principals de la monarquia autoritària.
- Reconèixer la unificació política de la península Ibèrica durant el regnat dels Reis Catòlics.
- Identificar alguna de les institucions de govern de la Corona d'Aragó.
- Saber qui foren els principals personatges històrics que hi van participar en la "conquesta d'Amèrica".

3a Avaluació

- Saber els elements bàsics de distribució de la població del món
- Conèixer algunes de les característiques que han marcat l'evolució de les ciutats europees al llarg de la història.
- Reconèixer els elements que distingeixen l'espai urbà del rural.
- Identificar diferents zones d'una ciutat

IES FREDERIC MOMPOU

CURS: 2008-09

NIVELL: 3R ESO

ÀREA/DEPARTAMENT DE CIÈNCIES SOCIALS

LLIBRE: POLIS 3. VICENS VIVES

OBJECTIUS DE LA MATÈRIA	AVALUACIÓ INICIAL
Per a tot el curs: - Treballar amb diferents tipus d'imatges i representacions de l'espai terrestre tot establint comparacions i identificar damunt del globus terraqüi o mapamundi la situació dels continents, dels principals mars i països, i de les diferents línies i punts convencionals.- Utilitzar, per orientar-se, els mapes i els punts cardinals: confeccionar i interpretar diferents tipus de plànols i mapes de gran i petita escala i correlacionar les informacions de dos o més mapes temàtics tot localitzant llocs i espais concrets.- Crear, mantenir i interrogar bases de dades senzilles amb suport informàtic així com consultes a la xarxa (Internet) per tal de constituir reculls d'informació organitzada; i obtenir, tot analitzant-la i classificant-la, informació rellevant a partir de diverses fonts d'observació directa (treball de camp, enquestes, entrevistes, visites), d'observació indirecta (pel·lícules, vídeos, gravats, imatges, obres d'Art) i de diferent tipus (documents escrits, gràfics, mapes, estadístiques, bases de dades), distingint les dades, opinions i arguments que proporcionen al voltant d'un tema.- Comportar-se respectuosament amb el medi. 1ª Avaluació - Analitzar dins de l'entorn alguns aspectes que resultin de la interacció entre l'activitat humana i el medi natural utilitzant-lo per explicar la gènesi de les diferents tipologies d'espais geogràfics tot classificant, en conseqüència, a partir d'imatges, representacions cartogràfiques o d'observació directa els diferents tipus de paisatges naturals i antròpics.- Identificar i localitzar les grans regions del món. Exposar les característiques de l'agricultura als països desenvolupats — exemplificant-ho a Catalunya i a Espanya— i en vies de desenvolupament, identificant i descrivint les tipologies de paisatges agraris, indicant els diferents tipus d'agricultura que s'hi desenvolupen i localitzant la seva distribució al món.- Interpretar quadres estadístics, gràfics diversos i mapes temàtics referents a l'estructura, dinàmica de la població mundial i dels problemes migratoris així com d'altres referits estrictament a l'àmbit territorial català i espanyol referint-se als problemes de superpoblació i a les diverses polítiques demogràfiques. 2ª Avaluació - Descriure i analitzar fent ús d'imatges i d'informació gràfica i estadística la distribució i les formes dels paisatges industrials al món amb una especial atenció a Catalunya i a Espanya.- Descriure i analitzar el sector terciari, classificant adequadament les seves tipologies i fent una referència explícita als principals eixos de transport i comunicacions així com els fluxos d'intercanvi.- Localitzar les grans àrees urbanes del món actual tot valorant els problemes i avantatges de l'entorn urbà, així com les mesures necessàries per mantenir una ciutat sostenible, tot analitzant la distribució de les xarxes urbanes d'Espanya i de Catalunya.	Com es fa? (test inicial, qüestionari, entrevista, etc.) Qüestionari oral o escrit als alumnes a l'inici de cada unitat didàctica o posada en comú sobre coneixements previs a l'inici del crèdit. AVALUACIÓ FORMATIVA Què es valora i com? (proves, exercicis, dossiers, treballs, etc.) - Amb una certa freqüència (cada cinc o sis hores classe com a màxim) es realitzaran petites proves escrites o orals amb la doble finalitat d'obligar a estudiar als alumnes i també detectar l'assoliment dels objectius.- Realització d'activitats de síntesi, comprensió, anàlisi tant a classe com a casa. Normalment es corregeixen oralment i

- Exposar amb l'ajut de mapes temàtics, textos i altres documents gràfics, l'organització politico-administrativa de l'Estat espanyol en comunitats autònomes i l'organització comarcal de Catalunya, fent esment del seu origen històric i els problemes que planteja. - Sintetitzar de manera organitzada els grans trets de la diversitat física i humana de les comunitats autònomes espanyoles amb especial referència als desequilibris territorials i fiscals a partir de fonts gràfiques i estadístiques. - Definir els conceptes de desenvolupament i subdesenvolupament, localitzant, a grans trets, la seva distribució a l'espai i analitzant la problemàtica dels països en vies de desenvolupament amb la utilització dels indicadors bàsics per identificar-los. - Situar les grans àrees de cultura i civilització d'alguns estats representatius. - Exposar les característiques geogràfiques de la Unió Europea referint-se a la integració d'Espanya i als efectes que comporta. - Manejar diferents tipus d'imatges i representacions de l'espai terrestre tot establint comparacions i identificar, damunt del globus terraqüi o mapamundi, la situació dels diferents continents, dels principals mars i països, i de diferents línies i punts convencionals. - Comportar-se respectuosament amb el medi. - Identificar i definir els diferents tipus de recursos naturals, localitzant la seva distribució al món tot descrivint els canvis mediambientals deguts a l'explotació humana amb una especial anàlisi dels problemes de sostenibilitat a Catalunya i a Espanya. - Utilitzar, per orientar-se, els mapes i els punts cardinals. com a referència tot manejant, Confeccionar i interpretar diferents tipus de plànols i mapes de gran i petita escala i correlacionar les informacions de dos o més mapes temàtics tot localitzant llocs i espais concrets. - Crear, mantenir i interrogar bases de dades senzilles amb suport informàtic així com consultes a la xarxa (Internet) per tal de constituir reculls d'informació organitzada; i obtenir, tot analitzant-la i classificant-la, informació rellevant a partir de diverses fonts d'observació directa (treball de camp, enquestes, entrevistes, visites), d'observació indirecta (pel·lícules, vídeos, gravats, imatges, obres d'Art) i de diferent tipus (documents escrits, gràfics, mapes, estadístiques, bases de dades), distingint les dades, opinions i arguments que proporcionen al voltant d'un tema. - Descriure a grans trets la forma i dimensions del planeta i les condicions que fan possible la vida. Conèixer els moviments de la terra i les seves conseqüències pel que fa a l'existència de dies i nits, estacions i mesura del temps. - Descriure, a partir de diverses fonts, les principals característiques del relleu, les aigües i la climatologia de la terra, com també les principals unitats paisatgístiques de Catalunya, d'Espanya i del món, tot localitzant-ho espacialment i distingint diferents tipus de paisatge segons la intensitat i el tipus d'intervenció antròpica a què hagin estat sotmesos. - Analitzar alguns aspectes de l'entorn que resultin de la interacció entre l'activitat humana i el medi natural utilitzant-lo per explicar la gènesi de les diferents tipologies d'espais geogràfics tot classificant, els diferents tipus de paisatges. - Exposar les característiques de l'agricultura als països desenvolupats —exemplificant-ho a Catalunya i a Espanya- i en vies de desenvolupament, identificant i descrivint les tipologies de paisatges agraris, indicant els diferents tipus d'agricultura que s'hi desenvolupen i localitzant la seva distribució al món. - Descriure i analitzar utilitzant imatges i informació gràfica i estadística la distribució i les formes dels paisatges industrials al món amb una especial atenció a Catalunya i a Espanya.	col·lectivament a classe, però, al llarg del crèdit, es recolliran algunes que seran corregides i avaluades individualment. - Opcionalment i un cop per avaluació un dossier que recopili i organitzi els treballs que se'n van realitzant. AVALUACIÓ SUMATIVA Què es fa? (prova final, recopilació de treballs, dossier, etc.). Per cada tema (que engloba de 2 a 3 lliçons) es realitzarà un examen on es valorarà tant l'assoliment dels objectius conceptuals com els procedimentals. Com a mínim en cada avaluació es faran dos d'aquests exàmens globals que seran eliminatòris de matèria i representaran un 55% de l'avaluació. - Les activitats de classe i/o casa ja siguin exercicis, preguntes escrites o orals, dossier representaran també un 35% de la nota. - El restant 10% correspon a l'actitud de

- Descriure i analitzar el sector terciari, classificant adequadament les seves tipologies i fent una referència explícita als principals eixos de transport i comunicacions així com els fluxos d'intercanvi. 3ª Avaluació - Localitzar les grans àrees urbanes del món actual tot valorant els problemes i avantatges de l'entorn urbà, així com les mesures necessàries per mantenir una ciutat sostenible, tot analitzant la distribució de les xarxes urbanes d'Espanya i de Catalunya. - Exposar amb l'ajut de mapes temàtics, textos i altres documents gràfics, l'organització politico-administrativa de l'Estat espanyol en comunitats autònomes i l'organització comarcal de Catalunya, fent esment del seu origen històric i els problemes que planteja. - Sintetitzar de manera organitzada a grans trets la diversitat física i humana de les comunitats autònomes espanyoles amb especial referència als desequilibris territorials i fiscals a partir de fonts gràfiques i estadístiques. - Definir els conceptes de desenvolupament i subdesenvolupament, localitzant a grans trets la seva distribució a l'espai i analitzant la problemàtica dels països en vies de desenvolupament amb la utilització dels indicadors bàsics per identificar-los. - Situar les grans àrees de cultura i civilització del planeta identificant els components fonamentals del fenomen cultural i exposant els mecanismes de la seva difusió, tot referint-se a la presència d'altres cultures dins les grans àrees culturals i als fenòmens migratoris actuals. - Identificar i localitzar les grans regions del món, analitzant els trets d'alguns estats representatius. - Exposar les característiques geogràfiques de la Unió Europea referint-se a la integració d'Espanya i als efectes que comporta. COMPETÈNCIES BÀSIQUES	l'alumne davant de la matèria i serà valorat tenint en compte la seva predisposició i participació a classe com la qualitat del seus treballs. Per superar l'àrea, a final de curs, s'ha de tenir la mitjana aprovada de totes les avaluacions. Però en tots els casos es tindrà en compte la progressió de l'alumne.

Competència social i ciutadana

- Conèixer els agents i institucions bàsiques que intervenen en l'economia de mercat.
- Entendre els canvis que avui es produeixen, a escala mundial, en les relacions econòmiques i socials.
- Analitzar les causes i les conseqüències de les tendències migratòries predominants en el món actual.
- Escoltar activament i mostrar una actitud favorable al diàleg i el treball cooperatiu.
- Reflexionar de forma crítica sobre alguns problemes socials com l'existència de col·lectius desfavorits.

Coneixement i interacció amb el món físic

- Identificar i localitzar en el mapa els principals àmbits geopolítics, econòmics i culturals del món.
- Reconèixer els trets físics i humans bàsics del territori espanyol i de la Unió Europea.
- Reconèixer els desequilibris territorials en la distribució dels recursos i explicar-ne les conseqüències.
- Prendre consciència dels problemes que l'explotació de l'espai pot generar en el medi ambient.
- Suggestir actuacions i polítiques concretes que contribueixin al desenvolupament sostenible.

Competència cultural i artística

- Desenvolupar la sensibilitat per gaudir amb diferents expressions del patrimoni natural i cultural.
- Interessar-se per la conservació del patrimoni cultural.

Tractament de la informació i competència digital

- Obtenir informació a través de diversos tipus de fonts: documents visuals, cartogràfics, etc.
- Analitzar les dades numèriques i els indicadors socioeconòmics de taules i diagrames.
- Relacionar, processar i sintetitzar la informació procedent de fonts diverses: gràfics, croquis, mapes temàtics, bases de dades, imatges i fonts escrites.
- Comunicar les conclusions de forma organitzada fent servir les possibilitats que ofereixen les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Competència en comunicació lingüística

- Saber expressar les pròpies idees i emocions, oralment i per escrit, fent servir la terminologia més adequada en cada cas.
- Interpretar textos de tipologia diversa, llenguatges icònics, simbòlics i de representació.
- Utilitzar diferents variants del discurs, en especial la descripció i l'argumentació.
- Expressar les pròpies opinions de forma assertiva.
- Escoltar les opinions diferents a la pròpia amb sensibilitat i esperit crític, respectant les normes que regeixen el diàleg i la intervenció en grup.

Competència matemàtica

- Extreure, analitzar i comprendre la informació de taules, llistats, gràfics i diagrames.
- Fer càlculs matemàtics senzills per comparar fenòmens de caràcter social i/o geogràfic.

Competència per aprendre a aprendre

- Desenvolupar el gust per l'aprenentatge continu i l'actualització permanent.
- Aplicar raonaments de diferent tipus i buscar explicacions multicausals per comprendre els fenòmens socials i avaluar-ne les conseqüències.
- Anticipar possibles escenaris i conseqüències futures de les accions individuals i/o socials.
- Comprendre les activitats plantejades i planificar l'estratègia més adequada per resoldre-les.
- Comunicar i expressar de forma efectiva els resultats del propi treball, argumentant de forma coherent les opinions personals.

Autonomia i iniciativa personal

- Planificar la seqüència de tasques per realitzar un treball d'investigació o de recerca d'informació. - Prendre decisions i saber escollir la manera més adequada per recuperar i presentar la informació. - Fer un seguiment dels aprenentatges realitzats per prendre consciència del que s'ha après i d'allò que falta per aprendre.		
TEMPORITZACIÓ		
1a Avaluació: Marc físic i primera part d'activitat econòmica i espai geogràfic. 2a Avaluació: Segona part d'activitat econòmica i espai geogràfic. 3a Avaluació: Organització política i espai geogràfic i transformacions i desequilibris al món actual.		
CONTINGUTS CONCEPTUALS	CONTINGUTS PROCEDIMENTALS	CONTINGUTS ACTIRUDINALS
Percentatge: 45%	Percentatge: 35 %	Percentatge: 20 %
Primera avaluació I. EL MARC FÍSIC Tema 1. El relleu: Marc físic de les activitats humanes. Els elements del relleu terrestre: Les grans unitats del relleu terrestre. El relleu, els rius i les costes d'Europa. Les unitats de relleu d'Espanya. Costes i rius d'Espanya. El relleu de Catalunya. Costes i rius de Catalunya. Tema 2. <u>Els paisatges de la terra</u> : Els paisatges de les zones climàtiques de la Terra. Els paisatges d'Europa. Els paisatges d'Espanya. Els paisatges de l'Espanya oceànica o atlàntica. Els paisatges de l'Espanya mediterrània. Els paisatges de l'Espanya interior. Els paisatges d'alta muntanya. El paisatge de les illes Canàries. II. ACTIVITAT ECONÒMICA I ESPAI GEOGRÀFIC Tema 3. Organització econòmica de les societats: El funcionament de l'activitat econòmica. Els factors de producció. L'economia de mercat. Els agents econòmics. El mercat laboral. Tema 4. L'agricultura, la ramaderia i la pesca: El sector primari. Les activitats agràries. Els paisatges agraris. L'agricultura de subsistència. L'agricultura de mercat. La ramaderia al món. La pesca. Tipus de pesca. On es pesca?. Els problemes de la pesca. Tema 5. La indústria i l'energia: Les matèries primeres. Les fonts d'energia tradicionals. Localització de les fonts d'energia tradicionals. Les fonts d'energia alternatives. La indústria. Classificació de les indústries. L'empresa industrial. El procés i el treball industrial. Localització de la indústria al món Segona avaluació Tema 6. Els serveis, el desenvolupament del turisme: Les activitats terciàries. El sector terciari al món d'avui. Un exemple de servei social bàsic: la sanitat. El turisme. Els efectes del turisme. Tema 7. El comerç i els transports: L'activitat comercial. El comerç internacional actual. Fluxos i blocs comercials. La funció dels transports. Xarxes i transports terrestres.	- Aplicació de diverses tècniques de situació, localització i orientació a l'espai. - Confecció, lectura i interpretació de plànols i mapes de distintes característiques i escales. - Identificació i explicació dels distints tipus de projecció. - Lectura i anàlisi del paisatge. - Elaboració, lectura i interpretació de gràfics: piràmides d'edat, gràfics d'evolució i de sectors. - Lectura i interpretació de documents escrits de diferents tipus. - Interpretació i representació de l'espai: Confecció, lectura i interpretació de plànols i mapes de distintes característiques i escales. Lectura i anàlisi del paisatge. - Adquisició i aplicació de vocabulari geogràfic. - Obtenció i anàlisi de la informació: Utilització de registres per recollir dades a partir de l'observació	- Valoració de les pautes de conducta per a la convivència i l'estudi: actitud de tolerància i antidogmatisme; actitud crítica; actitud participativa, responsable i de col·laboració. - Interès per sistematitzar el treball propi: actitud favorable per l'ordre, el rigor i la sistematització del treball; preocupació per la correcta presentació i execució del treball. - Valoració positiva

Transports aeri i marítim. Tema 8. L'economia espanyola: L'agricultura i la ramaderia a Espanya. Els paisatges agraris a Espanya. La pesca a Espanya. Energia i mineria a Espanya. Les activitats industrials a Espanya. Comerç, transports i comunicacions a Espanya. El turisme a Espanya. Tema 9. L'economia catalana: El sector primari a Catalunya. Els paisatges agraris a Catalunya. Recursos energètics i industrialització. Els serveis: comerç a Catalunya. Els serveis: els transports i les comunicacions a Catalunya. El turisme a Catalunya. Catalunya dins del marc econòmic de la Unió Europea. III. ORGANITZACIÓ POLÍTICA I ESPAI GEOGRÀFIC Tema 10. L'organització política de les societats: L'Estat com a organització política de la societat. L'exercici del poder. La democràcia. Estats democràtics i no democràtics. L'Estat: entre la globalització i la regionalització. Tractats, declaracions i organitzacions supranacionals. Les organitzacions no governamentals (ONG). Àmbits culturals del món. Tercera avaluació Tema 11. La Unió Europea: El procés de creació de la Unió Europea. La Unió Europea. Les institucions de la Unió Europea. La política agrària i pesquera de la Unió Europea. Els grans eixos industrials de la Unió Europea. Els serveis, el comerç i les comunicacions a la Unió Europea. L'Estat espanyol a la Unió Europea. Tema 12. Organització política del territori: Espanya: una monarquia parlamentària. L'Estat de les Autonomies. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya 4. L'organització territorial de Catalunya. La societat espanyola i catalana. IV. TRANSFORMACIONS I DESEQUILIBRIS AL MÓN ACTUAL Tema 13. La globalització: cap a un sistema mundial: Un sistema mundial. La globalització pel que fa a la manera de viure. Tecnologia, comunicació i globalització. Globalització i desigualtat. Causes de la desigualtat en un món globalitzat. Tema 14. La globalització: l'organització de l'espai: La globalització i l'espai urbà. Desigualtats territorials i socials. La ciutat difusa. Els nous espais de les àrees metropolitanes. Els problemes ambientals. Tema 15. La globalització: els fenòmens migratoris: Les migracions en l'actualitat. Les rutes de les migracions. Els efectes de les migracions. Les migracions a Espanya. La immigració actual a Espanya i a Catalunya i les seves conseqüències. Tema 16. Natura i societat: harmonies, crisis i impactes: Les relacions entre natura i societat. La disponibilitat desigual dels recursos del planeta. Els impactes ambientals: l'aigua. Els impactes ambientals: l'aire i la vegetació. La gestió dels residus i el desenvolupament sostenible.	directa (treball de camp) i indirecta. -Elaboració i interpretació d'enquestes, entrevistes, qüestionaris i utilització de fonts orals d'informació. -Recull d'informació per mitjans informàtics i telemàtics, en especial en fonts estructurades d'informació i en altres recursos de la xarxa (Internet). -Elaboració (manual o per mitjans informàtics), lectura i interpretació d'estadístiques i gràfics. Lectura i interpretació de documents escrits de diferents tipus. -Aplicació i comunicació de la informació: Participació activa en debats i en l'elaboració de judicis fonamentats. Elaboració de treballs monogràfics amb l'ajut d'eines ofimàtiques. Exposicions orals amb o sense ajut de suports visuals o d'eines de presentació informàtiques. Elaboració d'anàlisi i síntesi escrites a partir de diferents tipus d'informació.	de la convivència cívica i social: acceptació dels drets i deures com a ciutadans; actitud de participació en les institucions cíviques i democràtiques; defensa dels drets, les llibertats i el patrimoni de la comunitat. -Respecte, solidaritat i cooperació: actitud solidària i de cooperació; respecte pel medi ambient; respecte pel patrimoni del present i del passat. -Relativisme: relativització de la pròpia cultura i civilització; valoració de les cultures foranes i les dels temps passats.
RECUPERACIÓ		

Al llarg del curs:

- Aprofitant els materials que ha elaborat l'editorial per al tractament de la diversitat es farà un dossier que l'alumne haurà de presentar al llarg de la següent avaluació per que pugui repassar els conceptes.
- Les feines que no hagués fet durant aquella avaluació les haurà de presentar fetes en el termini que se li indiqui.

Recuperació final:

- De l'avaluació suspesa es tindrà l'obligació del lliurament de la feina de recuperació proposada (haurà estat supervisada al llarg del curs pel professor).
- En el cas que no hagués aconseguit una mitjana de suficient al llarg del curs s'haurà de fer un examen de continguts essencials de totes les avaluacions suspeses.

IES FREDERIC MOMPOU

CURS: 2008-09

NIVELL: 4T ESO

ÀREA/DEPARTAMENT DE CIÈNCIES SOCIALS

LLIBRE: POLIS 4. VICENS VIVES

OBJECTIUS DE LA MATÈRIA	AVALUACIÓ INICIAL
1. Reconèixer els mecanismes essencials que regeixen el funcionament dels fets socials i econòmics dins de l'estructura de la nostra societat i, d'aquesta manera, comprendre i saber analitzar els problemes més urgents de les societats contemporànies (la immigració, la globalització, les desigualtats socioeconòmiques, etc.) (3, 8) 2. Adquirir i utilitzar el vocabulari específic de l'àrea amb precisió i rigor. (8) 3. Obtenir i relacionar informació de fonts de diversos tipus i saber manejar i interpretar correctament diversos instruments de treball geogràfic com les gràfiques, els mapes, les sèries estadístiques, etc. (7, 8) 4. Utilitzar les noves tecnologies d'informació i de la comunicació per a la cerca, la gestió i el tractament de la informació. (7, 8) 5. Analitzar l'Europa del barroc: una població estancada, una economia de base agrària, una societat estamental, l'absolutisme monàrquic i l'art barroc. (4, 8) 6. Reconèixer les causes de la Guerra de Successió, la configuració de les aliances d'ambdós bàndols i la configuració política que va comportar l'aprovació dels decrets de Nova Planta. (4, 8, 11) 7. Entendre el significat polític dels Borbons en l'Espanya del segle XVIII: Les reformes de Felip V, Ferran VI i Carles III. (4, 8) 8. Conèixer el pensament il·lustrat europeu en els seus vessants econòmics i polítics, i identificar-ne els principals pensadors amb les seves aportacions. (6, 8, 12) 9. Comprendre la ruptura històrica que va representar la Revolució Francesa analitzant les novetats polítiques que va aportar i reconèixer les causes i les idees que van conduir a la Restauració europea. (3, 4, 8, 11) 10. Conèixer i diferenciar les revolucions liberals esdevingudes al segle XIX identificant els conceptes de nacionalisme i liberalisme tot fent una especial atenció a la seva influència en els processos d'unificació alemany i italià. (3, 4, 8) 11. Conèixer les bases de la revolució industrial, les noves fonts d'energia, els sectors industrials, la revolució dels transports, l'organització del moviment obrer i les noves ideologies: marxisme, anarquisme i internacionalisme. (3, 5, 7, 8) 12. Analitzar el desenvolupament polític d'Espanya durant el segle XIX: la crisi de l'Antic Règim, la restauració de l'absolutisme, la independència de les colònies americanes, la revolució liberal, el Sexenni Democràtic i la Restauració. (5, 7, 8) 13. Reconèixer les transformacions demogràfiques i agrícoles del segle XIX a Espanya tot fent una atenció especial a Catalunya. (4, 5, 8) 14. Analitzar les particularitats artístiques, polítiques, econòmiques i socials de la Catalunya del segle XIX. (4, 5, 6, 8) 15. Explicar les causes de l'expansió colonial i de la Primera Guerra Mundial, així com les seves conseqüències a Europa. (4, 7, 8, 11, 10, 12)	Com es fa? (<i>test inicial, qüestionari, entrevista, etc.</i>) Qüestionari escrit o oral als alumnes a l'inici de cada unitat didàctica. AVALUACIÓ FORMATIVA - Amb una certa freqüència (cada quinzena) es realitzaran petites proves escrites o orals sobre continguts fonamentals amb la doble finalitat d'obligar a estudiar als alumnes i també detectar l'assoliment dels objectius. - Complimentació de les làmines: seran lliurades, valorades, retornades i corregides a classe. - Realització d'activitats de síntesi, comprensió, anàlisi tant a classe com a casa. Normalment es corregeixen oralment i col·lectivament a classe, però, al llarg del crèdit, es recolliran algunes que seran corregides i avaluades individualment. - Realització de petites

16. Conèixer els principals corrents artístics i culturals del segle XIX a Europa tot diferenciant els principals autors i les obres més significatius del període. (5, 6, 8) 17. Conèixer les característiques principals del període d'entreguerres: la Revolució russa, el crac del 29 i la gran depressió, el feixisme italià i el nazisme alemany. (4, 8, 10, 11, 12) 18. Conèixer la història espanyola des de la crisi de la restauració, la II República i la Guerra Civil, tot fent una especial atenció a Catalunya. (4, 8, 11) 19. Explicar les causes i les conseqüències de la Segona Guerra Mundial. (4, 8, 11) 20. Identificar els aspectes més significatius del món bipolar i les característiques de cadascun dels blocs: el capitalista i el socialista. (4,8) 21. Conèixer les causes de la caiguda dels blocs i les característiques principals del món actual.(4, 8, 11) 22. Analitzar l'evolució dels aspectes econòmics, polítics i socials del règim franquista a Espanya, tot fent una especial atenció a Catalunya. (4, 8, 10) 23. Conèixer el procés de transició cap a la democràcia que es va iniciar amb la mort de Franco, tot fent una especial atenció a Catalunya. (4, 8, 10) 24. Conèixer el procés de formació de la Unió Europea, les institucions europees i la seva tasca, així com les conseqüències de l'annexió espanyola. (4, 8) 25. Reconèixer els diferents governs democràtics espanyols i les seves principals línies d'actuació des de la transició fins a l'actualitat, tot reflexionant sobre l'evolució política a Catalunya. (4, 5, 8, 10) 26. Identificar els principis que regeixen la Constitució espanyola de 1978 en la forma de govern de l'Estat espanyol, la seva organització estatal i valorar-la com a garantia de les llibertats individuals i col·lectives. (4, 8, 10) 27. Explicar els diferents mecanismes de participació de la ciutadania espanyola en l'exercici del poder a escala continental, estatal i autonòmica, reconèixer la funció dels partits polítics i identificar els partits polítics més importants d'Espanya, tot fent referència a Catalunya. (8, 10) 28. Identificar els principals corrents artístics del segle XX en el món tot fent atenció a la contribució espanyola a les arts figuratives durant aquest segle, tant en pintura, escultura com arquitectura, amb especial atenció a Catalunya. (6, 8) 29. Explicar les raons de la globalització econòmica a escala planetària i conèixer els principals moviments socials que s'oposen al procés de globalització. (4, 8) 30. Identificar les diferents àrees geopolítiques, econòmiques i culturals del món; analitzar els fluxos comercials i els principals problemes de desequilibri socioeconòmic existents entre elles. (8) 31. Sensibilitzar-se amb els principals problemes del món actual (el desigual accés als recursos, la globalització, els conflictes polítics, etc.), tot entenent-los com una problemàtica en què tots hi estem implicats i de la qual tots som responsables. (3, 4, 8, 10) 32. Valorar l'impacte de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en l'accés a la informació, el flux de capitals i el comerç mundial. (9) 33. Analitzar els problemes derivats del desigual accés a la riquesa en el món (fam, baix nivell educatiu, desequilibris demogràfics, etc.) i reflexionar sobre l'actuació dels organismes que tracten de lluitar contra la pobresa. (8, 10)	investigacions. Es poden presentar fetes amb ordinador. - Presentació en el dia indicat dels temes treballats que el professor corregeix individualment. - Complimentació per part de cada alumne d'una graella d'autoavaluació per trimestre on recollirà totes les notes obtingudes als controls, làmines, investigacions i temes presentats, així com l'actitud a classe.
	AVALUACIÓ SUMATIVA <i>Què es fa? (prova final, recopilació de treballs, dossier amb les activitats de la unitat, etc.).</i> - Per cada tema (que engloba de 1 a 3 lliçons) es realitzarà un control on es valorarà tant l'assoliment dels objectius conceptuals com els procedimentals. Com a mínim es faran per trimestre dos d'aquests controls globals que seran eliminators de matèria i representaran un 50% de l'avaluació. - Les activitats de classe i/o casa ja siguin exercicis,

34. Reconèixer les característiques singulars del patrimoni natural, històric i artístic de Catalunya i d'Espanya, tot assumint les responsabilitats que suposa la seva protecció i conservació. (5, 6, 8) 35. Valorar la diversitat cultural al món, a Espanya i a Catalunya, i ser respectuosos i tolerants amb les actituds, creences i formes de vida de persones o grups que pertanyen a societats o cultures diferents a la pròpia. (5, 6, 8, 10, 12) 36. Apreciar els drets i llibertats de les persones com una fita irrenunciable de la humanitat, denunciar les actituds discriminatòries i injustes, i mostrar-se solidari amb els qui estiguin privats dels seus drets o dels recursos econòmics necessaris. (8, 10, 11, 12) 37. Reconèixer les actituds i situacions discriminatòries que s'han esdevingut al llarg de la història per raons de raça, sexe, religió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, i mostrar una actitud solidària amb els individus i col·lectivitats que han estat objecte d'aquesta discriminació. (4, 8, 10, 11, 12) Tot l'any - Comprendre i utilitzar correctament el vocabulari històric bàsic. - Observar i analitzar material gràfic i audiovisual divers per extreure'n informació històrica. - Llegir i comprendre textos històrics i literaris. - Localitzar en eixos cronològics els períodes i els fets estudiats. - Confeccionar i interpretar mapes històrics. - Identificar i comprendre fonts històriques primàries i secundàries. - Observar i descriure tipus diferents d'imatges, per extreure'n informació històrica. Primera Avaluació - Conèixer el mapa polític de l'Europa Occidental a finals del segle XV. - Comparar les característiques de la monarquia feudal i de la monarquia autoritària de finals del segle XV i enumerar les institucions principals d'aquesta última. - Saber com es va produir la unificació política de la península Ibèrica durant el regnat dels Reis Catòlics. Comparar les característiques i l'evolució de l'Estat autoritari a Castella amb la Corona d'Aragó. - Descriure l'expansió territorial duta a terme pels Reis Catòlics a Europa, al Mediterrani i a l'Atlàntic. Reconèixer les característiques principals del Renaixement i de l'Humanisme. - Analitzar la reacció de l'Església catòlica i el procés de Contrareforma religiosa. - Saber quins van ser els reis espanyols de la Casa d'Àustria. - Explicar els diversos òrgans de govern de la monarquia dels Habsburg. - Conèixer les institucions de govern de la Corona d'Aragó. - Analitzar les causes de la recuperació econòmica i social de la Corona d'Aragó enfront de la decadència de Castella. - Analitzar les revoltes de Catalunya i Portugal l'any 1640. - Identificar les principals manifestacions artístiques i obres literàries del Renaixement i del Barroc a Espanya i a Catalunya. - Descriure com es van produir les grans conquestes en el continent americà i quins personatges històrics hi van participar.	preguntes escrites o orals, dossier representaran també un 40% de la nota. - El restant 10% correspon a l'actitud de l'alumne davant de la matèria i serà valorat tenint en compte la seva predisposició i participació a classe com la qualitat del seus treballs. Per superar l'àrea, a final de curs, s'ha de tenir la mitjana aprovada de totes les avaluacions. Però en tots els casos es tindrà en compte la progressió de l'alumne.

- Explicar les característiques de l'economia de base agrària de l'Antic Règim.
 - Descriure les característiques de la nova burgesia europea del segle XVIII.
 - Comprendre els principis en els quals es basa l'absolutisme monàrquic.
 - Analitzar els aspectes bàsics de l'economia i de la societat al segle XVIII.
 - Comprendre les característiques principals de l'organització dels Estats europeus fins a les revolucions burgeses.
 - Analitzar les característiques principals de l'Estat espanyol del segle XVIII.
 - Analitzar i situar en el temps el procés d'integració de la Corona d'Aragó a la monarquia dels Borbons, fent una atenció especial als canvis produïts després del 1714 i al Decret de Nova Planta. Comprendre i identificar les característiques i els aspectes principals de la Il·lustració i les seves conseqüències polítiques.
 - Identificar i comprendre els trets fonamentals que caracteritzen la fi de l'Antic Règim i la revolució burgesa, i les conseqüències socials i polítiques que va comportar.
 - Analitzar la influència de la Revolució Francesa a Catalunya en el marc dels canvis produïts al llarg del segle XIX.
- Segona Avaluació**
- Conèixer els trets fonamentals de la Revolució Industrial (les bases, la revolució dels transports, les fonts d'energia, etc.) i la seva importància i conseqüències, tot situant-los en el temps i en l'espai.
 - Comprendre el procés d'industrialització a Catalunya al segle XIX en el marc de les transformacions que va experimentar al llarg d'aquest segle.
 - Conèixer els trets fonamentals de les revolucions burgeses del segle XIX i del sistema polític liberal, conèixer la seva introducció a Catalunya i comprendre'n la importància i les influències.
 - Comprendre el sorgiment del món obrer en el marc de la nova societat del segle XIX i de la industrialització, els diversos corrents del moviment obrer i el significat del Primer de Maig.
 - Entendre els orígens i les bases de l'economia capitalista.
 - Analitzar les causes i les conseqüències dels fenòmens colonials del segle XIX, el repartiment de l'Àfrica i l'organització de les colònies.
 - Valorar la importància de les transformacions en tots els aspectes (social, polític, econòmic, etc.) dels segles XVIII i XIX, al món i a Catalunya, i valorar-ne també la importància per comprendre el món actual.
 - Identificar les potències europees i extraeuropees principals al segle XIX.
 - Conèixer l'evolució econòmica i social de Catalunya al llarg del segle XIX.
 - Conèixer els orígens del nacionalisme català en el marc de l'evolució política del segle XIX.
 - Identificar i analitzar les característiques principals del moviment cultural i artístic del Modernisme, i també alguns personatges i algunes obres d'especial importància.
 - Conèixer les causes, els esdeveniments i les conseqüències principals de la Primera Guerra Mundial.
 - Comprendre l'evolució de les principals potències en el període d'entreguerres.
- Analitzar el sorgiment i les característiques dels feixismes en el període d'entreguerres i dels moviments neofeixistes actuals, tot establint-ne la relació i les influències.
- Conèixer l'evolució social i econòmica de Catalunya i d'Espanya en els primers temps del segle XX.

- Identificar els períodes principals de l'evolució política de Catalunya i d'Espanya fins a la proclamació de la República.

Tercera Avaluació

- Identificar els períodes principals de l'evolució política de Catalunya i d'Espanya fins a la Guerra Civil.
- Conèixer i analitzar els esdeveniments principals de la Guerra Civil Espanyola.
- Conèixer les causes, els esdeveniments principals i les conseqüències de la Segona Guerra Mundial.
- Construir un eix cronològic de la Segona Guerra Mundial.
- Elaborar un treball monogràfic sobre algun fet de la Segona Guerra Mundial a partir de fonts diverses.
- Comprendre la importància del cinema i la fotografia com a noves arts i com a fonts històriques documentals.
- Analitzar la diversitat de causes que provoquen un fet històric i les conseqüències d'aquest fet.
- Comprendre la situació mundial després de la Segona Guerra Mundial: la Guerra Freda, la cursa d'armament, etc.
- Comprendre alguns dels principals conflictes sorgits a conseqüència de la Segona Guerra Mundial: guerra de Corea, Cuba (1962), la divisió d'Alemanya, etc.
- Saber què és l'Organització de les Nacions Unides (ONU), els objectius que té, etc.
- Analitzar i comprendre els canvis principals en l'economia, en la política i en la societat a partir de la Segona Guerra Mundial.
- Analitzar els orígens i l'evolució dels blocs mundials: l'hegemonia nord-americana, l'evolució del món comunista, l'hegemonia de l'URSS, etc.
- Analitzar una obra d'Art tot establint la seva relació amb el context concret de la història recent.
- Comentar i interpretar diferents tipus de textos com a font d'informació històrica.
- Contrastar fonts orals com a document històric.
- Conèixer el procés de descolonització iniciat després de la Segona Guerra Mundial, les causes i les conseqüències.
- Comprendre i analitzar les característiques i la problemàtica del Tercer Món.
- Analitzar el sorgiment dels moviments nacionalistes al Tercer Món com a exemple de causalitat històrica.
- Conèixer el procés d'unió europea en el marc de les relacions internacionals des de la postguerra.
- Conèixer la Declaració Universal dels Drets Humans.
- Conèixer i analitzar la situació econòmica, social i política de Catalunya sota el franquisme.
- Comprendre la situació de la cultura i de la llengua a Catalunya sota el franquisme.
- Observar i interpretar material gràfic divers per extreure'n informació històrica.
- Conèixer l'evolució política i econòmica de Catalunya des de la fi del franquisme: la transició a la democràcia i la recuperació de l'autonomia.
- Analitzar el paper de Catalunya dins el procés d'unió europea.
- Conèixer les institucions principals de Catalunya, l'Estatut d'autonomia i els òrgans d'autogovern.
- Analitzar les opcions polítiques a Espanya i a Catalunya i les tendències de vot des de l'establiment de la democràcia.
- Analitzar els resultats electorals catalans.
- Comprendre la importància del cinema com a nou Art i com a font històrica documental.
- Conèixer l'Art dels segles XIX i XX, tot establint la relació entre l'obra i les característiques del moment.
- Comprendre el procés de crisi del comunisme que portà a la desaparició de la URSS i dels Estats comunistes europeus.

- Conèixer el procés de formació de la Unió europea. Analitzar els conflictes i les tensions en el món actual així com els reptes que es plantegen de cara al futur.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

1. Competència social i ciutadana

- Comprendre el concepte de temps històric. Identificar la relació multicausal d'un fet històric i les seves conseqüències.
- Conèixer les grans etapes i els principals esdeveniments de la Història contemporània.
- Comprendre el funcionament de les societats, el seu passat històric, la seva evolució i les seves transformacions.
- Reconèixer i assumir els valors democràtics; acceptar i practicar normes socials d'acord amb aquests.
- Expressar-se de forma assertiva i mostrar una actitud favorable al diàleg i al treball cooperatiu.

2. Coneixement i la interacció amb el món físic

- Identificar i localitzar els principals àmbits geopolítics, econòmics i culturals en què s'emmarquen els esdeveniments de la Història contemporània.
- Conèixer els diferents usos de l'espai i dels recursos que han fet les societats al llarg dels períodes històrics estudiats.

3. Competència cultural i artística

- Comprendre la funció que les arts han tingut i tenen en la vida dels éssers humans.
- Reconèixer els diferents estils de l'art contemporani i els canvis que els van motivar.
- Analitzar obres d'art de diferents èpoques; cultivar el sentit estètic i la capacitat d'emocionar-se.
- Desenvolupar una actitud activa en relació amb la conservació i la protecció del patrimoni històric.

4. Tractament de la informació i competència digital

- Relacionar i comparar la informació procedent de diverses fonts: escrites, gràfiques, audiovisuals, etc.
- Contrastar la informació obtinguda i desenvolupar un pensament crític i creatiu.
- Elaborar la informació transformant les dades recollides i traduir-les a un altre format o llenguatge.
- Emprar les possibilitats que ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació en la cerca i el processament de la informació.

5. Competència en comunicació lingüística

- Utilitzar adequadament el vocabulari propi de les ciències socials per construir un discurs precís.
- Desenvolupar l'empatia i interessar-se per conèixer i escoltar opinions diferents a la pròpia.
- Utilitzar diferents variants del discurs, en especial, la descripció i l'argumentació.
- Llegir i interpretar textos de tipologia diversa, llenguatges icònics, simbòlics i de representació.

6. Competència matemàtica

- Elaborar i interpretar eixos cronològics.
- Analitzar i comprendre les dades quantitatives recollides en taules, gràfics i diagrames.
- Fer càlculs matemàtics senzills per analitzar i interpretar fenòmens de caràcter social.

7. Competència per aprendre a aprendre - Desenvolupar una visió estratègica dels problemes, anticipar possibles escenaris i conseqüències futures de les accions individuals i/o socials. - Cercar explicacions multicausals per comprendre els fenòmens socials i avaluar-ne les conseqüències. - Utilitzar diferents estratègies per organitzar, memoritzar i recuperar la informació: esquemes, resums, etc. - Participar en debats i contrastar les opinions personals amb les de la resta de companys. - Desenvolupar el gust per l'aprenentatge continu i l'actualització permanent. 8. Autonomia i iniciativa personal - Assumir responsabilitats i prendre decisions respecte a la planificació del procés de resolució de les activitats proposades. - Interpretar adequadament les particularitats de cada situació i de cada problema estudiat. - Saber argumentar de forma lògica i coherent les explicacions dels conceptes i els fenòmens estudiats. - Autoregular el propi aprenentatge: prendre consciència d'allò que se sap i d'allò que manca per aprendre; i realitzar autoavaluacions del propi treball.		
TEMPORITZACIÓ		
1a Avaluació: Europa a l'època Moderna i la fi de l'Antic Règim 2a Avaluació: Des del segle XIX als inicis del s. XX 3a Avaluació: segles XX i XXI		
CONTINGUTS CONCEPTUALS	CONTINGUTS PROCEDIMENTALS	CONTINGUTS ACTIRUDINALS
Percentatge: 45%	Percentatge: 35 %	Percentatge: 20 %
Primera Avaluació Annex: - L'edat moderna: trets que la defineixen. L'expansió europea. El renaixement i la reforma protestant. - L'edat moderna: els Reis Catòlics i la monarquia hispànica. Catalunya en temps dels Àustries (segles XV-XVII). L'absolutisme. El barroc. - L'edat moderna: Il·lustració i despotisme il·lustrat. La Guerra de Successió (1700-1714). L'Espanya borbònica de l'antic règim. Catalunya durant el segle XVIII. Tema 1. El segle XVIII: la crisi de l'antic règim. L'Europa del segle XVIII. La societat estamental. El pensament il·lustrat. La fallida de l'absolutisme. La revolució americana. L'arribada dels borbó al tron espanyol. El creixement econòmic i el reformisme il·lustrat Tema 2. Liberalisme i nacionalisme. L'esclat de la Revolució francesa. Les etapes de la Revolució francesa. l'Imperi napoleònic. Restauració, liberalisme i nacionalisme. Les revolucions liberals i	Les arrels del món contemporani • Identificació dels elements de canvi i continuïtat entre l'Antic Règim i l'època contemporània. • Anàlisi de les revolucions i transformacions polítiques que donen inici a l'època contemporània. Identificació dels seus antecedents, entre els quals el reformisme il·lustrat, i de les seves conseqüències socials, fins al present. Anàlisi de l'evolució històrica d'Espanya i Catalunya al segle XIX i valoració dins el context internacional. • Valoració dels canvis socioeconòmics que implica la revolució industrial i interpretació del fenomen des de la multicausalitat. Anàlisi de les formes de vida en les ciutats industrials del segle XIX a partir d'algun exemple proper. Interpretació de la problemàtica i de les aportacions d'algunes ideologies i revolucions, analitzant especialment els moviments socials i polítics a Catalunya.	- Valoració de les pautes de conducta per a la convivència i l'estudi: actitud de tolerància i antidogmatisme, actitud crítica, actitud participativa, responsable i de col·laboració. - Interès per sistematitzar el treball propi: actitud favorable

nacionals. Cap a una Europa de nacions Tema 3. La industrialització de les societats europees. L'augment demogràfic i l'expansió agrícola. L'era del maquinisme. La revolució dels transports. El capitalisme industrial. La segona fase de la industrialització. La nova societat industrial. El marxisme, l'anarquisme i l'internacionalisme Tema 4. Catalunya i Espanya al segle XIX: la construcció d'un règim liberal. La crisi de l'Antic Règim (1808-1814). L'enfrontament entre absolutisme i liberalisme. Independència de les colònies americanes (1808-1826). La revolució liberal (1833-1843). L'etapa isabelina: el liberalisme moderat (1843-1868). El Sexenni Democràtic (1868-1874). La Restauració monàrquica (1874-1898). El naixement del catalanisme Tema 5. Catalunya, la fàbrica d'Espanya. La població a Catalunya i a Espanya al segle XIX. Transformacions en l'agricultura a Catalunya i a Espanya. Els inicis de la industrialització La mineria i el ferrocarril a Catalunya i a Espanya. L'expansió industrial al tombant del segle XIX. La societat del segle XIX a Catalunya i a Espanya. El moviment obrer a Catalunya i a Espanya Tema 6. L'època de l'imperialisme. L'imperialisme i les seves causes. Conquesta, organització i explotació de les colònies. El repartiment del món. Les conseqüències de la colonització. Les causes de la Primera Guerra Mundial. La Gran Guerra. L'organització de la pau Tema 7. Art del segle XIX. Els antecedents: el segle XVIII. El moviment romàntic. El Realisme. L'escultura i l'arquitectura del segle XIX. L'art i la tècnica al segle XIX. L'art en el tombant del segle: l'Impressionisme. El Modernisme Tema 8. El període d'entreguerres (1919-1939). La Revolució russa. L'URSS de Stalin. Els Estats Units: els feliços anys vint. El crac del 29 i el "New Deal". El feixisme italià. La instauració del nazisme a Alemanya. El III Reich alemany Tema 9. Temps de confrontació a Catalunya i a Espanya (1902-1939). El declivi del torn dinàstic (1898-1917). Els darrers anys de la monarquia (1917-1931). De la Monarquia a la República. La Catalunya republicana. El Bienni Reformista (1931-1933). El Bienni Conservador i el Front Popular (1933-1936). L'esclat de la Guerra	• Localització geogràfica de l'expansió imperialista. Identificació de les relacions de causa i efecte entre l'imperialisme i la consolidació del capitalisme. Grans conflictes del segle XX • Identificació dels elements bàsics de l'ordre polític i social de la primera meitat del segle XX, incidint en les lluites socials, i els conflictes bèl·lics. Caracterització d'aspectes relatius a la situació històrica de Catalunya i Espanya, en especial, durant la II República i la Guerra civil. • Comparació dels sistemes totalitaris del segle XX, caracteritzant especialment l'evolució del Franquisme a Catalunya i Espanya. • Anàlisi del procés de descolonització i de les seves conseqüències. Valoració argumentada de la repercussió de l'imperialisme en l'actual configuració del món, analitzant algun cas del continent africà. • Anàlisi del procés de reconstrucció de l'ordre polític i econòmic després dels conflictes bèl·lics. Valoració de les intervencions dels organismes internacionals, com l'ONU, en matèria de política mundial i de la seva vigència. Caracterització dels models socioeconòmics de postguerra. • Valoració dels canvis i ruptures en les formes i funcions de l'art, per mitjà de l'anàlisi de l'obra d'alguns artistes representatius. El món d'avui • Anàlisi del procés de construcció de la Unió Europea fins a l'actualitat i, en especial, de la integració d'Espanya, així com del paper de Catalunya dins el marc europeu. • Valoració de la transició cap a la democràcia a Catalunya i Espanya a partir de l'anàlisi del paper dels homes i les dones com a subjectes dels canvis històrics, individualment i col·lectiva. Anàlisi dels reptes de la democràcia a l'actualitat. • Reconeixement de les conseqüències de la globalització i localització dels nous centres de poder. Argumentació crítica del sistema econòmic actual en relació a la sostenibilitat i plantejament d'alternatives.	per l'ordre, el rigor i la sistematització del treball, preocupació per la correcta presentació i execució del treball. - Valoració positiva de la convivència cívica i social: acceptació dels drets i deures com a ciutadans, defensa dels drets, les llibertats i el patrimoni de la comunitat. - Respecte, solidaritat i cooperació: actitud solidària i de cooperació, respecte del medi ambient, respecte del patrimoni del present i del passat. - Relativisme: Relativització de la pròpia cultura i civilització,

Civil. Les dues zones enfronta. L'evolució bèl·lica Tema 10. La segona Guerra Mundial i les seves conseqüències. Causes i contendents de la Segona Guerra Mundial. El desenvolupament del conflicte (1939-1945). Les conseqüències de la guerra. La formació de blocs antagònics. Guerra Freda i coexistència pacífica. La fi dels imperis colonials. Descolonització i Tercer Món Tema 11. Un món bipolar. Els Estats Units, líder del món capitalista. L'Europa occidental (1945-1973). El Japó, una potència asiàtica. La Unió Soviètica, una gran potència. L'expansió del comunisme. Crisi econòmica i política als països industrialitzats. Crisi i esfondrament del comunisme Tema 12. Els anys del franquisme. El franquisme: una dictadura militar. La postguerra: misèria i autarquia. L'època del creixement econòmic (1959-1973). La modernització de la societat. L'oposició antifranquista a Catalunya. La fi del franquisme Tema 13. Democràcia i autonomia. La instauració de la democràcia. L'Espanya de les Autonomies. La crisi del govern de la UCD (1979-1982). L'etapa socialista (1982-1996). L'etapa del PP (1996-2004) i el retorn del PSOE. La Catalunya autonòmica. La societat catalana i espanyola en el canvi de mil·lenni. Tema 14. La Unió Europea. El procés de construcció: la CEE. La creació de la Unió Europea. Les institucions europees. Les polítiques comunes de la Unió Europea. Els reptes de futur de la Unió Europea. Els immigrants a la Unió Europea. La integració d'Espanya a la CEE. Espanya, un país de la Unió Europea. Catalunya a la Unió Europea Tema 15. El món actual. El nou ordre internacional. Conflictes al món actual. La globalització. Un món desigual. La societat del segle XXI. La revolució tecnològica. Els reptes del món actual. Tema 16. L'art del segle XX: La ruptura artística del segle XX. La nova arquitectura. Les primeres avantguardes del segle XX. Les tendències abstractes. La proliferació de tendències. L'escultura. Les avantguardes a Catalunya i a Espanya	- Identificació dels focus de conflicte en el món actual, tot relacionant les seves causes amb factors històrics. Valoració del diàleg i de la cooperació com a formes pacífiques de resolució de conflictes. Valoració de la funció de la memòria històrica en la construcció del futur. Tot l'any - Anàlisi, interpretació i representació del temps: identificació de categories temporals (successions, simultaneïtats, continuïtats i canvis, durades i ritmes); ús de la cronologia i dels codis per mesurar el temps històric. - Identificació de les relacions de causalitat històrica. - Utilització i crítica de fonts, documents i altres testimonis històrics de caràcter primari i secundari. - Adquisició i aplicació del vocabulari històric. - Obtenció i anàlisi de la informació: ús de fonts, documents i testimonis històrics de caràcter primari i secundari; lectura i interpretació de documents escrits de diferents tipus; recull d'informació per mitjans informàtics i telemàtics, en especial en fonts estructurades d'informació i en altres recursos de la xarxa (Internet); elaboració (manual o per mitjans informàtics), lectura i interpretació d'estadístiques i gràfics; lectura i interpretació de mapes històrics. - Lectura i interpretació de documents escrits de diferents tipus. - Aplicació i comunicació de la informació, a través de la realització de realització de tot tipus d'exercicis: treballs monogràfics, realització de cartells, participació en debats,. - Aplicació i comunicació de la informació: adquisició i aplicació de vocabulari general i específic; interpretació de documents escrits; realització de mapes històrics; adquisició i ús de vocabulari històric; exposicions orals amb o sense ajut de suports visuals o d'eines de presentació informàtiques; elaboració d'anàlisi i síntesi escrites a partir de diferents tipus d'informació. - Lectura d'obres arquitectòniques, escultòriques i pictòriques	valoració de les cultures foranes i les dels temps passats, valoració dels dilemes morals del nostre temps.

RECUPERACIÓ

La recuperació, tant a cada avaluació com al mes de juny, constarà de la presentació de tots els temes treballats durant el període i/o la realització d'un control sobre els continguts fonamentals que caldrà aprovar.

IES Frederic Mompou

Nivell: 2n d'ESO

Curs: 2008-09

Àrea/Departament de Ciències Socials

Matèria Optativa: Investigació Històrica

Material divers i fotocòpies

OBJECTIUS DE LA MATÈRIA	AVALUACIÓ INICIAL
- Entendre i utilitzar diferents categories temporals: orientació (passat, present i futur), mesura (unitats temporals, temps i cronologia històrica), posicions relatives (successió, simultaneïtat) i durades (esdeveniments, períodes conjunturals, períodes estructurals).- Localitzar, classificar, interpretar i criticar documents o fons orals d'informació directes i indirectes aplicant-los a l'estudi d'una determinada temàtica o a resolució de problemes referits a l'àrea.- Identificar problemes en els diversos camps del coneixement i elaborar estègies per resoldre'ls, mitjançant procediments intensius, de raonament lògic i d'experimentació, bo i reflexionant sobre el procès seguit i el resultat obtingut.- Obtenir, seleccionar, tractar i comunicar informació utilitzant les fonts en què habitualment es troba disponible, i les metodologies i els instruments tecnològics apropiats, procedint de forma organitzada, autònoma i crítica.- Emprar la premsa i els mitjans de comunicació en general per obtenir informació sobre diferents temes, i analitzar-la críticament i valorar la importància dels mitjans de comunicació com a transmissors i definidors de canvis en les relacions humanes i en la vida privada.- Obtenir tot analitzant-la i classificant-la, informació rellevant a partir de diverses fonts d'observació directa (treball de camp, enquestes, entrevistes, visites), d'observació indirecta (pel·lícules, vídeos, gravats, imatges, obres d'art) i de diferents tipus (documents escrits, gràfics, mapes, estadístiques, bases de dades), distingint les dades i opinions que proporcionen al voltant d'un tema.	Com es fa? (test inicial, qüestionari, entrevista, etc.) Qüestionari oral i per escrit.
	AVALUACIÓ FORMATIVA Realització a l'aula, de manera individual, d'activitats que el professor avalua. Resposta a controls periòdics sobre els aprenentatges realitzats.
	AVALUACIÓ SUMATIVA Què es fa? (prova final, recopilació de treballs, dossier amb les activitats de la unitat, etc.). Per cada apartat es realitzarà un control de la feina feta que en uns casos consistirà en un examen i en altres la valoració dels informes realitzats. En tots els casos es valorarà tant l'assoliment dels objectius conceptuals com els procedimentals i actitudinals. Per superar la matèria, a final de curs, s'ha de tenir la mitjana aprovada de totes les avaluacions. Però en tots els casos es tindrà en compte la progressió de l'alumne.
COMPETÈNCIES BÀSIQUES	
Competència social i ciutadana - Comprendre l'aportació que les diferents cultures han fet a l'evolució de la humanitat.- Reflexionar de forma crítica sobre els fets i problemes socials i històrics.- Expressar les pròpies opinions de forma assertiva.- Escoltar activament; saber posar-se en el lloc de l'altre i comprendre'n el punt de vista.- Relacionar-se, cooperar i treballar en equip.- Entendre els comportaments i les formes de vida en contextos històrics i/o culturals diferents del propi.	

Coneixement i interacció amb el món físic

- Localitzar en l'espai els elements del medi físic i els esdeveniments històrics treballats.

Competència cultural i artística

- Desenvolupar la sensibilitat per gaudir amb diferents expressions del patrimoni i el fet cultural.
- Valorar la importància del patrimoni per accedir al coneixement de les societats del passat.
- Interessar-se per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic.

Tractament de la informació i competència digital

- Obtenir informació a través de fonts de diferent natura: cartogràfiques, iconogràfiques, textuais, etc.
- Utilitzar els buscadors per localitzar informació a Internet, tot seguint un criteri específic. Fer ús habitual dels recursos tecnològics disponibles per resoldre diferents situacions.
- Analitzar dades quantitatives de taules i gràfics.
- Relacionar, analitzar, comparar i sintetitzar la informació procedent de les diferents fonts treballades.

Competència en comunicació lingüística

- Interpretar textos de tipologia diversa, llenguatges icònics, simbòlics i de representació.
- Saber expressar adequadament les pròpies idees i emocions, oralment i per escrit.
- Utilitzar diferents variants del discurs, en especial la descripció i l'argumentació.
- Defensar el punt de vista personal amb arguments coherents i pertinents.
- Fer especial incidència en la terminologia específica.
- Escoltar, analitzar i tenir en compte opinions diferents a la pròpia amb sensibilitat i esperit crític.

Competència matemàtica

- Representació gràfica de seqüències temporals.
- Posar en pràctica processos de raonament que condueixin a la solució de problemes o a l'obtenció d'informació.
- Fer càlculs matemàtics senzills per comparar dimensions, calcular distàncies i diferències horàries.

Competència per aprendre a aprendre

- Desenvolupar el gust per l'aprenentatge continu.
- Buscar explicacions multicausals per comprendre un fenomen i avaluar-ne les conseqüències.
- Anticipar possibles escenaris o conseqüències de les accions individuals i socials.
- Saber comunicar i expressar de forma efectiva els resultats del propi treball.

Autonomia i iniciativa personal

- Comprendre les activitats plantejades i planificar l'estratègia més adequada per resoldre-les.
- Saber argumentar de forma lògica i coherent els propis punts de vista.
- Prendre decisions i saber triar la manera de recuperar la informació més adequada en cada cas.
- Fer un seguiment dels aprenentatges realitzats.

TEMPORITZACIÓ

IES Frederic Mompou

Nivell: 4t d'ESO

Curs: 2008-09

Àrea/Departament de Ciències Socials

Matèria Optativa: Investigació Històrica Contemporània

Material divers i fotocòpies

OBJECTIUS DE LA MATÈRIA	AVALUACIÓ INICIAL
- Entendre i utilitzar diferents categories temporals: orientació (passat, present i futur), mesura (unitats temporals, temps i cronologia històrica), posicions relatives (successió, simultaneïtat) i durades (esdeveniments, períodes conjunturals, períodes estructurals).- Localitzar, classificar, interpretar i criticar fons, històriques, d'informació, directes i indirectes, aplicant-los a l'estudi d'una determinada biografia o a la resolució de problemes referits a l'àrea.- Identificar problemes en els diversos camps del coneixement i elaborar estratègies per resoldre'ls, mitjançant procediments intensius, de raonament lògic i d'experimentació, bo i reflexionant sobre el procés seguit i el resultat obtingut.- Obtenir, seleccionar, tractar i comunicar informació utilitzant les fonts en què habitualment es troba disponible, i les metodologies i els instruments tecnològics apropiats, procedint de forma organitzada, autònoma i crítica.- Emprar la premsa i els mitjans de comunicació en general per obtenir informació sobre diferents temes, i analitzar-la críticament i valorar la importància dels mitjans de comunicació com a transmissors i definidors de canvis en les relacions humanes i en la vida privada.- Obtenir tot analitzant-la i classificant-la, informació rellevant a partir de diverses fonts d'observació directa i d'observació indirecta i de diferents tipus (documents escrits, gràfics, mapes, estadístiques, bases de dades), distingint les dades i opinions que proporcionen al voltant d'un tema biogràfic.	Com es fa? (test inicial, qüestionari, entrevista, etc.) Qüestionari oral i per escrit.
	AVALUACIÓ FORMATIVA
	Realització a l'aula, de manera individual, d'activitats que el professor avalua. Presentació a l'aula, de manera individual, de les activitats realitzades. Resposta a controls periòdics sobre els aprenentatges realitzats.
	AVALUACIÓ SUMATIVA
Què es fa? (prova final, recopilació de treballs, dossier amb les activitats de la unitat, etc.). Per a cada apartat es realitzarà un control de la feina feta que en uns casos consistirà en un examen i en altres la valoració dels informes i de les presentacions realitzats. En tots els casos es valorarà tant l'assoliment dels objectius conceptuals com els procedimentals i actitudinals. Per superar la matèria, a final de curs, s'ha de tenir la mitjana aprovada de totes les avaluacions. Però en tots els casos es tindrà en compte la progressió de l'alumne.	
COMPETÈNCIES BÀSIQUES	
Competència social i ciutadana - Comprendre l'aportació que les diferents cultures i persones han fet a l'evolució de la humanitat.- Reflexionar de forma crítica sobre els fets i problemes socials i històrics.- Expressar les pròpies opinions de forma assertiva.- Escoltar activament; saber posar-se en el lloc de l'altre i comprendre'n el punt de vista.- Relacionar-se, cooperar i treballar en equip.- Entendre els comportaments i les formes de vida en contextos històrics i/o culturals diferents del propi.	

Coneixement i interacció amb el món físic

- Localitzar en l'espai els elements del medi físic i els esdeveniments històrics treballats.

Competència cultural i artística

- Desenvolupar la sensibilitat per gaudir amb diferents expressions del patrimoni i el fet cultural.
- Valorar la importància del patrimoni per accedir al coneixement de les societats del passat.
- Interessar-se per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic.

Tractament de la informació i competència digital

- Obtenir informació a través de fonts de diferent natura: cartogràfiques, iconogràfiques, textuais, etc.
- Utilitzar els buscadors per localitzar informació a Internet, tot seguint un criteri específic. Fer ús habitual dels recursos tecnològics disponibles per resoldre diferents situacions.
- Analitzar dades quantitatives de taules i gràfics.
- Relacionar, analitzar, comparar i sintetitzar la informació procedent de les diferents fonts treballades.

Competència en comunicació lingüística

- Interpretar textos de tipologia diversa, llenguatges icònics, simbòlics i de representació.
- Saber expressar adequadament les pròpies idees i emocions, oralment i per escrit.
- Utilitzar diferents variants del discurs, en especial la descripció i l'argumentació.
- Defensar el punt de vista personal amb arguments coherents i pertinents.
- Fer especial incidència en la terminologia específica.
- Escoltar, analitzar i tenir en compte opinions diferents a la pròpia amb sensibilitat i esperit crític.

Competència matemàtica

- Representació gràfica de seqüències temporals.
- Posar en pràctica processos de raonament que condueixen a la solució de problemes o a l'obtenció d'informació.
- Fer càlculs matemàtics senzills per comparar dimensions, calcular distàncies i diferències horàries.

Competència per aprendre a aprendre

- Desenvolupar el gust per l'aprenentatge continu.
- Buscar explicacions multicausals per comprendre un fenomen i avaluar-ne les conseqüències.
- Anticipar possibles escenaris o conseqüències de les accions individuals i socials.
- Saber comunicar i expressar de forma efectiva els resultats del propi treball.

Autonomia i iniciativa personal

- Comprendre les activitats plantejades i planificar l'estratègia més adequada per resoldre-les.
- Saber argumentar de forma lògica i coherent els propis punts de vista.
- Prendre decisions i saber triar la manera de recuperar la informació més adequada en cada cas.
- Fer un seguiment dels aprenentatges realitzats.

TEMPORITZACIÓ		
Avaluació inicial i presentació..... 1 h		
Introducció: els protagonistes de la història 1 h		
què estudia la història 1 h		
presentació i assignació de les investigacions individuals 2 h		
1.- La investigació..... 4 h		
2.- Les eines de l'historiador..... 2 h		
3.- Les fonts històriques 1 h		
4.- Les fonts arqueològiques 2 h		
5.- Les fonts escrites..... 2 h		
6.- Seguiment de les investigacions..... 2 h		
7.- Presentació de les investigacions 2 h		
8.- Activitats d'avaluació 2 h		
CONTINGUTS CONCEPTUALS	CONTINGUTS PROCEDIMENTALS	CONTINGUTS ACTIRUDINALS
Percentatge: 45%	Percentatge: 35 %	Percentatge: 20 %
-La relativitat històrica -Els protagonistes de la història -Texts i altres fonts històriques -Biografies contemporànies	-Anàlisi, interpretació i representació del temps: Identificació de categories temporals (ritmes, successió, simultaneïtat, continuïtat-canvi, durada) Estudi de la cronologia i codis per mesurar el temps històric. Representació de relacions de causa-efecte i de causalitat històrica. Estudi de fonts, documents i testimonis històrics de caràcter primari i secundari. - Obtenció i anàlisi de la informació: Interpretació de documents escrits i gràfics. - Comprensió i aplicació de la informació: - Realitzacions d'exposicions orals. Elaboració de síntesis a partir de diferents tipus d'informació.	- Netedat en la presentació del treball - Organització del treball - Participació en el grup de treball i en les exposicions al grup classe - Preocupació per diferents situacions històriques - Obertura de mires envers altres civilitzacions
RECUPERACIÓ		
- Algunes de les activitats estan plantejades a dos nivells per tal que els alumnes amb dificultats d'aprenentatge puguin reforçar els objectius bàsics, mentre els altres treballen en exercicis d'ampliació. El treball d'investigació està plantejat de tal forma que cada alumne pugui triar allò que s'acosti més als seus interessos, però també per tal que el professor pugui dirigir-los cap a exercicis més o menys complicats, segons les possibilitats que han anat demostrant durant el crèdit. Aquest treball servirà també per tal de recuperar aquells alumnes que hagin mostrat més problemes i no hagin assolit els mínims requerits.		

IES FREDERIC MOMPOU
NIVELL: 1r DE BATXILLERAT
DEPARTAMENT/SEMINARI: Ciències Socials
MATÈRIA: Història del Món Contemporani

CURS: 2008-09

MODALITAT

OBJECTIUS	TEMPORITZACIÓ
- Conèixer i analitzar, situant-los adequadament en el temps i l'espai, els fets i esdeveniments rellevants de la història del món contemporani -segles XIX, XX i XXI-, valorant la seva significació històrica i les seves repercussions en el present.- Comprendre i interrelacionar alguns dels principals processos econòmics, socials, polítics, culturals i tecnològics que configuren la història recent, identificant els seus trets més significatius i les seves interrelacions, i analitzant els factors que els han conformat.- Adquirir una visió global del món contemporani que, conjugant la dimensió local i internacional en l'explicació dels processos, faciliti l'anàlisi de les situacions i dels problemes del present, considerant tant els antecedents històrics com les relacions d'interdependència.- Valorar la història com a disciplina i l'anàlisi històrica com un procés en constant reelaboració, i emprar el coneixement històric per argumentar les pròpies idees i revisar-les de forma crítica, tenint en compte noves informacions i superant estereotips i prejudicis.- Buscar, seleccionar, interpretar i contrastar informacions procedents de diverses fonts històriques i les proporcionades pels mitjans de comunicació i les tecnologies de la informació, tractar-les de forma convenient per tal d'establir hipòtesis de treball i elaborar explicacions històriques aplicant el vocabulari específic de la història contemporània amb precisió i rigor.- Realitzar activitats d'indagació i síntesi en què s'analitzin, contrastin i integrin informacions diverses, valorar el paper de les fonts i els diferents punts de vista dels historiadors, i comunicar el coneixement històric adquirit a través de diversos suports i amb el rigor intel·lectual requerit.- Mantenir una actitud solidària davant dels problemes socials del món d'avui, tot rebutjant les desigualtats i la intolerància i valorant la pau, els drets humans i la democràcia com a drets fonamentals de tots els éssers humans.- Desenvolupar un pensament crític i creatiu, analitzant els problemes socials rellevants i proposant solucions i alternatives a través el diàleg, l'empatia i la cooperació.	Al llarg de tot els curs

CONTINGUTS	TEMPORITZACIÓ
Conceptuals - Tema 1. La crisi de l'Antic Règim: Una economia de base senyorial. La societat estamental. L'absolutisme monàrquic. La crisi de l'Antic Règim. <i>Mètodes de treball històric:</i> Comentar un text històric - Tema 2. La revolució industrial: Transformacions agràries i creixement demogràfic. El desenvolupament de la indústria. Liberalisme econòmic i capitalisme. Les conseqüències socials. <i>Mètodes de treball històric:</i> Analitzar gràfics - Tema 3. Liberalisme i nacionalisme: La Revolució francesa (1789-1799). Napoleó Bonaparte. L'Europa de la Restauració. Les revolucions liberals (1820-1848). La construcció dels Estats nacionals. <i>Mètodes de treball històric:</i> Elaborar un quadre sinòptic - Tema 4. El moviment obrer: El moviment obrer: dels inicis fins al 1848. Els grans corrents ideològics de l'obrerisme. L'època de la Primera Internacional (1864-1881). Sindicats de masses i partits obrers (1881-1914). La Segona Internacional. <i>Mètodes de treball històric:</i> Analitzar un film com a document històric - Tema 5. La Segona Revolució Industrial i l'imperialisme: La Segona Revolució Industrial (1870-1914). L'imperialisme i les seves causes. El repartiment del món. Les noves potències imperialistes. L'organització dels imperis colonials. L'Anglaterra victoriana (1837-1901). La Tercera República francesa (1870-1914). Els nous Estats unificats: Alemanya i Itàlia. Els imperis antics: Austrohongarès, Rus i Otomà. Els sistemes de política internacional. <i>Mètodes de treball històric:</i> Analitzar i interpretar un mapa - Tema 6. La Primera Guerra Mundial: Les causes de la guerra: la Pau Armada (1905-1914). La Gran Guerra (1914-1918). La pau dels vencedors. Les conseqüències de la guerra. <i>Mètodes de treball històric:</i> Comparar dos mapes històrics - Tema 7. La Revolució soviètica i l'URSS (1917-1941): La Rússia dels tsars. La revolució de febrer de 1917. La revolució d'octubre de 1917. De Lenin a Stalin. Els inicis de l'estalinisme. <i>Mètodes de treball històric:</i> Analitzar un cartell de propaganda - Tema 8. Economia d'entreguerres i crisi del 29: La Primera Guerra Mundial i els grans desequilibris internacionals. Els Estats Units: de la prosperitat a la crisi. De la crisi nord-americana a la recessió internacional. Les polítiques de recuperació de l'economia. <i>Mètodes de treball històric:</i> Comentar un llibre - Tema 9. Democràcia i totalitarisme (1918-1939): La crisi de les democràcies liberals. La Itàlia feixista (1922-1939). La República de Weimar (1918-1939). L'Alemanya nazi (1933-1939). <i>Mètodes de treball històric:</i> Analitzar una fotografia - Tema 10. La Segona Guerra Mundial (1939-1945): Les causes de la Segona Guerra Mundial. El desenvolupament de la guerra. Guerra total i domini nazi. Europa sota el domini nazi. Les conseqüències de la Segona Guerra Mundial. <i>Mètodes de treball històric:</i> Conèixer una institució: l'ONU - Tema 11. La Guerra Freda i la política de blocs (1945-1989): La formació d'un món bipolar. Els conflictes de la Guerra Freda. Els anys de la coexistència pacífica. Tensions internes i augment de la multipolaritat. <i>Mètodes de treball històric:</i> Analitzar una pintura - Tema 12. Descolonització i Tercer Món: Les causes de la descolonització. Les primeres independències asiàtiques. El naixement de la República Popular de la Xina. El món Àrab. L'Àfrica negra. Bandung i el naixement del Tercer Món. <i>Mètodes de treball històric:</i> Preparar un debat - Tema 13. Un món dividit. l'evolució dels blocs: Els Estats Units d'Amèrica: el líder mundial. L'evolució de l'Europa Occidental. La crisi econòmica de 1973. les seves conseqüències . Les democràcies populars. L'URSS després d'Stalin. Expansió i crisi del comunisme.	1a Avaluació: Tema 1 a 5 2a Avaluació: Tema 6 a 10 3a Avaluació: Tema 11 a 16

Mètodes de treball històric: Analitzar l'art com a reflex d'una realitat social

- Tema 14. La formació de la Unió Europea: El naixement europeista. La construcció de la UE. L'Europa dels ciutadans. Els grans eixos econòmics. La UE en un món globalitzat. *Mètodes de treball històric:* moure's per la xarxa

- Tema 15. Iberoamèrica el segle XX: Precedents: homes, espais i temps. El primer terç del segle. Inestabilitat política i progrés econòmic. Populisme, revolució i militarisme. Iberoamèrica en un món globalitzat. *Mètodes de treball històric:* Elaborar la ressenya d'un llibre

- Tema 16. Geopolítica del món actual: Un nou ordre internacional. Conflictes i guerres en el canvi de mil·lenni. Els sistemes polítics democràtics. Dictadures i Drets Humans. *Mètodes de treball històric:* Analitzar un conflicte bèl·lic

Procedimentals

Localització en el temps i en l'espai dels processos, estructures i esdeveniments més rellevants de la història del món contemporani. Utilització de la representació gràfica del temps històric pel que fa a successions i simultaneïtats. Identificació de continuïtats i canvis en la successió de diversos períodes o moments històrics.

- Identificació dels components econòmics, socials, polítics i culturals, que intervenen en els processos històrics i anàlisi de les interrelacions que s'hi donen per tal d'elaborar explicacions sobre els fets.

- Identificació de les causes i les conseqüències dels fets històrics i dels processos d'evolució i de canvi que són rellevants per a la història del món contemporani i en la configuració del món actual.

- Valoració del paper dels homes i les dones, individualment i col·lectiva, com a subjectes de la història i exercitació de l'empatia històrica.

- Recerca, obtenció i selecció d'informació a partir de fonts diverses (documents històrics, textos historiogràfics, fonts iconogràfiques, informacions proporcionades pels mitjans de comunicació i les tecnologies de la informació, etc.) Processament i interpretació de la informació obtinguda, tot comprovant la validesa de les hipòtesis formulades.

- Realització de treballs de síntesis o d'indagació, utilitzant informació de fonts històriques diverses, analitzant-les, contrastant-les i valorant les diferents interpretacions; i comunicació dels resultats d'una recerca -individual o en grup- combinant diferents formes d'expressió, incloses les possibilitats que proporcionen les TIC, i fent un ús correcte del llenguatge i del vocabulari històric pertinent.

- Valoració dels Drets Humans i rebuig de qualsevol forma d'injustícia, discriminació, domini o genocidi. Assumpció d'una visió crítica cap a les situacions injustes i valoració del diàleg i de la recerca del consens per a la resolució de conflictes.

Transformacions en el segle XIX

- Anàlisi i sistematització de les principals transformacions econòmiques, socials, culturals i polítiques operades a Europa a finals del segle XVIII i inicis del segle XIX com a punt de partença de l'evolució històrica posterior, fent referència als principis i característiques bàsiques de l'Antic Règim. Valoració argumentada de les continuïtats i canvis respecte de l'Antic Règim.

- Identificació i anàlisi, a partir de fonts textuals, dels canvis polítics derivats dels valors de la independència dels Estats Units i de la revolució francesa; així com dels trets bàsics de les tres línies polítiques i ideològiques bàsiques del segle XIX: absolutisme, liberalisme i nacionalismes.

- Descripció i explicació dels aspectes més importants del procés d'industrialització, especialment de la segona fase de la revolució industrial i de les seves conseqüències socials.

- Caracterització de l'origen i l'evolució del moviment obrer durant el segle XIX. Comparació de les dues grans línies ideològiques del moviment obrer (socialisme i anarquisme) a partir de diferents fonts documentals.

- Establiment de la causalitat múltiple del fenomen colonial del segle XIX, Descripció, anàlisi, caracterització i sistematització dels principals imperis colonials a partir de diverses representacions cartogràfiques.
- Explicació de la interrelació entre l'imperialisme, l'expansió colonial i la carrera armamentística produïda a la vigília de la Primera Guerra Mundial.

L'època dels grans conflictes internacionals (1914-1945)

- Establiment, identificació i anàlisi de les causes i les conseqüències de la Primera Guerra Mundial. Descripció dels trets bàsics de l'evolució del conflicte. Anàlisi i valoració del procés d'organització de la pau, per mitjà dels textos legals més rellevants.
- Descripció de la nova situació política i territorial d'Europa i de la nova organització econòmica mundial sorgida després de la Primera Guerra Mundial, especialment pel que fa als factors de declivi del "vell continent".
- Anàlisi i sistematització dels processos polítics i socials que van derivar en les revolucions russes de 1917 i la posterior formació de la URSS.
- Identificació, anàlisi i valoració de les característiques de les dictadures totalitàries dels estats feixistes dels anys trenta per mitjà de l'anàlisi i valoració d'algunes de les seves fonts documentals més representatives.
- Identificació i explicació de les manifestacions externes i de l'abast del crac del 29, les alternatives intervencionistes i la definició del nou model neocapitalista per mitjà de l'anàlisi de dades estadístiques i gràfics. Establiment de relacions entre la crisi econòmica i l'auge dels feixismes.
- Anàlisi de l'evolució de les mentalitats i de la condició femenina en el període d'entreguerres a partir de fonts i documents de caràcter literari, filosòfic i artístic de l'època i establint les relacions explicatives pertinents amb el context històric general.
- Identificació de les relacions internacionals, tot establint les causes de la Segona Guerra Mundial i les seves conseqüències. Descripció, a partir de fonts diverses, de la situació de la població civil durant la contesa. Explicació de l'holocaust i valoració de la cultura de la pau, entesa com l'absència de violència en totes les seves formes: guerra, injustícia i vulneració de drets humans.

El món durant la segona meitat del segle XX

- Identificació i explicació de la influència de les dues potències hegemòniques en finalitzar la Segona Guerra Mundial. Establiment de les causes de la formació de blocs i de la guerra freda, analitzant els principals conflictes de la guerra freda
- Anàlisi de l'evolució política i econòmica dels dos blocs fins a l'esfondrament del comunisme a l'Europa de l'est.
- Identificació i explicació de les causes del procés de descolonització. Situació cronològica i geogràfica dels nous espais i sistematització de la seva evolució històrica, tot identificant els principals conflictes culturals, econòmics, socials i polítics..
- Explicació dels diferents estadis de desenvolupament a escala mundial, tot manifestant una actitud crítica envers les desigualtats del món.
- Identificació de l'origen i de les principals etapes de la construcció de la Unió Europea. Descripció dels principals organismes, institucions i polítiques desenvolupades i identificació dels nous reptes..
- Identificació de les funcions d'algunes organitzacions supranacionals, tot valorant críticament, i a partir de determinades actuacions, la seva significació i el paper que juguen en les relacions internacionals.
- Anàlisi i sistematització dels principals canvis científicotècnics i la seva influència en l'economia i en la vida quotidiana de les societats. Anàlisi de l'evolució de les mentalitats, costums i creences. Valoració de l'evolució de la condició femenina, identificant assoliments i reptes pendents i rebutjant situacions de violència de gènere.

El món actual

- Localització i caracterització dels principals centres de poder polític i econòmic del món actual. Anàlisi crític del nou ordre mundial. Identificació dels reptes de les democràcies actuals, valoració de la necessitat de preservar la memòria històrica de la lluita per la democràcia i reconeixement de les diverses formes de participació ciutadana.
- Identificació dels focus de conflicte del món actual, tot relacionant les seves causes amb els factors històrics, anàlisi de situacions concretes d'injustícia, desigualtat i discriminació i coneixement dels mecanismes per combatre l'incompliment i violació dels drets humans. Valoració del diàleg i la cooperació com a formes pacífiques de resolució dels conflictes.
- Caracterització i explicació de la distribució actual de "l'Estat del benestar". Identificació, anàlisi i valoració argumentada de la desigualtat al món, tot destacant les seves causes i les seves repercussions.
- Anàlisi i valoració de l'impacte del desenvolupament científic i tecnològic i de la importància dels mitjans de comunicació en el món actual, tot destacant la incidència en les formes de vida, costums i mentalitats.
- Anàlisi i valoració argumentada del fenomen de la globalització i les seves conseqüències. Identificació dels nous reptes i plantejament de solucions alternatives, des d'una actitud dialògica i en coherència amb els principis bàsics de convivència i respecte per la pluralitat.

12. Analitzar el procés polític i les diverses crisis de la restauració des 1898 fins a la proclamació de la república. 13. Exposar l'evolució de la situació demogràfica i econòmica a Catalunya i a Espanya fins a l'esclat de la guerra civil utilitzant diversos tipus de fonts per fonamentar els judicis i valoracions. 14. Analitzar el període de la segona república i resumir les aportacions de la Generalitat de Catalunya, així com les principals continuïtats i canvis respecte dels períodes anteriors. 15. Enumerar i interpretar les causes i explicacions que van motivar la guerra civil i, en especial, les que fan referència a Catalunya. 16. Relacionar els esdeveniments de la guerra civil amb la situació política i ideològica del marc europeu, analitzant d'una manera especial la mentalitat del socialisme i de l'anarquisme espanyol. 17. Distingir l'evolució al llarg del segle XX dels conceptes bàsics de les ideologies polítiques i socials: liberalisme, nacionalisme socialisme, anarquies, feixisme, i identificar imatges paradigmàtiques de la història del segle XX fent referència al desenvolupament d'aquestes ideologies al nostre país. 18. Exposar els principals problemes (lluites pel poder, revolució social, crisi econòmica, col·lectivitzacions) durant la guerra civil a Catalunya, valorant-los críticament a través de fonts contraposades. 19. Analitzar fonts a través de les quals s'exposi la gènesi ideològica, els suports socials i econòmics i la naturalesa del règim franquista i les característiques de la repressió exercida sobre la societat espanyola. 20. Elaborar una síntesi de les diverses etapes del franquisme a Espanya a partir de diverses fonts primàries i secundàries, relacionant les seves repercussions econòmiques i demogràfiques a Catalunya, en especial al llarg de la dècada dels 60. 21. Analitzar i resumir el procés de la transició a la democràcia des de la mort de Franco fins a les primeres eleccions efectuades d'acord amb la Constitució de 1978. 22. Identificar, tot comentant-los, aspectes rellevants de la constitució de 1978 i de l'Estatut de 1979, i interpretar alguns dels textos a la llum del context històric del moment. 23. Situar els fets més rellevants de caire polític, econòmic i social de la segona Generalitat del segle XX des del 1980 fins el 2000 i efectuar-ne un balanç crític en el marc de l'evolució política espanyola. 24. Relacionar a grans trets la intensificació del procés d'industrialització amb l'evolució demogràfica, les grans migracions, l'organització urbana i els mitjans de transport, les organitzacions obreres i les seves principals reivindicacions a Catalunya i a Espanya des de la segona república fins a l'actualitat. 25. Identificar i descriure a través de fonts l'evolució de la condició femenina a Catalunya i a Espanya durant el segle XX i valorar, si s'escau, els seus avanços i retrocessos, les continuïtats i els canvis i la seva possible relació amb les circumstàncies històriques. 26. Manejar les divisions convencionals que s'utilitzen per dividir la història i identificar-les en la història de Catalunya i d'Espanya, i interrelacionar els trets bàsics d'ordre econòmic, social, polític i cultural que els caracteritzen a fi de prendre consciència de la realitat nacional catalana i d'identificar els elements del passat que sobreviuen en l'actualitat. 27. Valorar el dinamisme de la societat catalana i espanyola i les aportacions des del punt de vista humà i cultural que ha rebut al llarg del segle XX, respectar les diversitats socioculturals, i rebutjar les actituds intolerants prenent partit per la	3a Avaluació: 14-24

pau i la convivència. 28. Valorar i reflexionar sobre la utilitat i el futur de la història; apreciar la seva validesa com a eina d'anàlisi en l'època actual i ser rigorós en les pròpies anàlisis de situacions històriques, tot evitant les interpretacions simplistes i personalistes. 29. Conèixer i utilitzar adequadament el vocabulari específic de la història. 30. Elaborar frisos cronològics o altres tipus de representacions gràfiques del temps històric sobre els principals fets del segle XIX – XX. 31. Representar esquemàticament, mitjançant mapes conceptuals o resums, continguts treballats i especialment l'encadenament causal de fets o fenòmens, distingint les relacions de causalitat i les motivacions intencionades dels processos de canvi polític, econòmic i socio-ideològic. 32. Practicar el diàleg, la tolerància, el pluralisme i els valors democràtics en les relacions personals i en grup. 33. Conèixer, respectar i valorar les manifestacions culturals tant nostres com les que no en són pròpies.	Tot el curs: 25-33

CONTINGUTS	TEMPORITZACIÓ
Fets rellevants i caracterització del llegat històric hispànic. - El patrimoni prehistòric i prerromà. - El llegat romà, visigòtic i islàmic. - La península Ibèrica durant l'edat mitjana. - Catalunya durant l'edat mitjana. - Els Reis Catòlics i la monarquia hispànica (XV-XVII). - La Monarquia dels Àustries : Catalunya segles XVI i XVII. L'Antic Règim - El segle XVIII: de la guerra de Successió a la crisi de l'Antic Règim. - Catalunya: la fi de l'Estat català. Evolució demogràfica i econòmica. Evolució general del segle XIX: -De la crisi de l'Antic Règim a la implantació del liberalisme: continuïtats i canvis fonamentals. -Cultura, consciència i identitat nacional catalana durant el segle XIX. -La industrialització i les transformacions socials durant la segona meitat del segle XIX. -La revolució industrial a Catalunya. Naixement i evolució del moviment obrer. -El sistema polític de la Restauració. Anàlisi d'alguns fets significatius. -El catalanisme polític. El primer terç dels S. XX: -Poder econòmic i moviment obrer al segle XX. Les tensions ideològiques i socials. La condició femenina. Les crisis de la Restauració i la Dictadura de Primo de Rivera (1898-1930). - La Segona República espanyola. - La Generalitat de Catalunya durant la Segona República - La guerra civil. Causes. Evolució militar i política. Revolució social i conflictes polítics a Catalunya durant la guerra civil. Els	Avaluació Crèdit1 : Fins mitjans octubre Crèdit 2: des de mitjans d'octubre fins al mes de Març.

11. Espais urbans i metropolitans.12. Política i territori.13. Hegemonia i conflictes internacionals.14. La Unió Europea i Catalunya.15. Dinàmica i estructura de la població mundial.16. Divisió del treball i polítiques demogràfiques.17. Diversitat territorial	Tercera avaluació

IES FREDERIC MOMPOU
NIVELL: 2n DE BATXILLERAT
DEPARTAMENT/SEMINARI: Ciències Socials
MATÈRIA: Història de l'Art

CURS: 2008-09

MODALITAT

OBJECTIUS	TEMPORITZACIÓ
- Adquirir els coneixements fonamentals relacionats amb la matèria d'Història de l'Art per tal d'accedir al món universitari i/o als mòduls professionals de grau superior - Assolir un sistema de referències generals que permeti l'alumnat comprendre i expressar les manifestacions artístiques al llarg de la història. - Adquirir els coneixements generals sobre les principals fites, estils i moviments artístics. - Comprendre l'evolució de les manifestacions artístiques en el temps. - Adquirir el vocabulari específic sobre el fet artístic - Reconèixer els trets més significatius de cada un dels estils estudiats. - Ser capaç d'identificar els elements bàsics definidors de les estètiques de les cultures estudiades. - Respectar i valorar l'expressió artística del seu entorn i d'altres cultures. - Tenir interès per fer visites a exposicions temporals i permanents. - Desenvolupar les mostres de sensibilitat vers les obres artístiques relativitzant-les en funció del context històric on es van produir.	Tot l'any
CONTINGUTS	TEMPORITZACIÓ
1r mòdul: Teoria de l'Art i línies diacròniques des de la Prehistòria a l'època del gòtic. - Sistemes de lectura de l'arquitectura, l'escultura i la pintura. - Diacronia de l'arquitectura: el temple a través del temps (l'estil) - Diacronia de la imatge humana escultòrica a través del temps (la funció) - Diacronia del mitjà pictòric a través del temps (l'estil i la funció). - Anàlisi d'autors i obres. 2n mòdul: Renaixement, Barroc i Alta Contemporaneïtat - L'Art en el Renaixement, Barroc i Rococó. - L'Art en l'època contemporània (I): des del neoclassicisme fins a l'impressionisme - Anàlisi d'autors i obres. 3r mòdul: Època Contemporània. - L'Art en l'època contemporània (II): de l'impressionisme a les primeres avantguardes (1874-1945) - L'Art en l'època contemporània (III): Les segones avantguardes (1945-2000) - Anàlisi d'autors i obres	- Teoria de l'Art i anàlisi: tot l'any. - Primera Avaluació: Els inicis de l'Art, Art Clàssic, Art Medieval - Segona Avaluació: Art del Renaixement, Art Barroc, Art del s XIX - Tercera Avaluació: Art del s. XX

OBJECTIUS DE LA MATÈRIA	AVALUACIÓ INICIAL
TOT EL CURS • Reconèixer els components individuals i col·lectius de la dimensió humana i expressar les pròpies emocions respectant les dels altres des de la valoració de la dignitat i la llibertat humanes. Expressar judicis i opinions pròpies de forma argumentada, desenvolupant una actitud autocrítica i acceptant les discrepàncies amb els altres. • Identificar i rebutjar els factors de discriminació envers persones per motiu d'origen, gènere, creences, ideologia i orientació afectivosexual en les societats actuals, manifestant una actitud respectuosa i empàtica envers costums, valors, sentiments i formes de vida diferents al propi. • Identificar els valors cívics de la societat democràtica en situacions de convivència de l'entorn immediat, participar en la vida del centre i de l'entorn, desenvolupant habilitats socials de respecte i usant el diàleg i la mediació com a instruments per resoldre els conflictes. • Utilitzar de forma rigorosa diferents fonts d'informació per documentar-se sobre alguns dels problemes i reptes de la societat actual, identificant les causes de la desigual distribució de la riquesa, dels conflictes convivencials dins la diversitat i dels enfrontaments bèl·lics, contrastant punts de vista i considerant alternatives per tal d'elaborar una opinió crítica pròpia. • Analitzar els principis bàsics de la Declaració Universal de drets humans i identificar situacions de violació d'aquests drets dins i fora de l'entorn. Identificar situacions de desigualtat d'oportunitats per raó de gènere i rebutjar la violència de gènere. • Reconèixer els principis del funcionament democràtic i aplicar-lo a diferents situacions reals, dins i fora del centre, i a l'organització, funcions i funcionament dels principals òrgans de govern municipals, autonòmics i estatals, valorant la importància	<i>Com es fa?</i> (test inicial, qüestionari, entrevista, etc.) Qüestionari escrit a tots els alumnes o posada en comú sobre coneixements previs a l'inici del crèdit.
	AVALUACIÓ FORMATIVA <i>Què es valora i com?</i> (proves, exercicis, dossiers, treballs, etc.) Amb una certa freqüència (cada tres o quatre hores classe com a màxim) es realitzaran petites proves escrites o orals amb la doble finalitat d'obligar a estudiar als alumnes i també detectar l'assoliment dels objectius. Realització d'activitats de síntesi, comprensió, anàlisi tant a classe com a casa. Normalment es corregeixen oralment i col·lectivament a classe, però, al llarg del crèdit, es recolliran algunes que seran corregides i avaluades individualment. Dossiers de treballs (un global de tot el crèdit) que el professor/a els corregeix individualment.
	AVALUACIÓ SUMATIVA <i>Què es fa?</i> (prova final, recopilació de treballs, dossier, etc.). Per cada bloc de continguts es realitzarà un exàmen on es valorarà tant l'assoliment dels objectius conceptuals com els procedimentals. Com a mínim es farà dos d'aquests exàmens globals

d'assumir responsabilitats i treballar en comú. • Reconèixer els principals serveis públics que les diferents administracions han de garantir i les obligacions dels ciutadans en la seva cura i manteniment, així com els valors cívics implicats en la cura de l'entorn, la seguretat viària i el consum responsable. • Valorar el paper de les tecnologies de la informació i de la comunicació en la concepció global de les relacions existents entre les vides de les persones de diferents parts del món. Reconèixer les formes de viure i gestionar els recursos a nivell local que tenen repercussions globals negatives, manifestant actituds favorables a la solidaritat i cooperació internacionals. Assumir i practicar estratègies de consum racional i responsable, identificant la influència dels mitjans de comunicació, inclosa la publicitat, en la presa de les pròpies decisions i en els hàbits i models socials. Desenvolupar conductes responsables en torn de les TIC, reflexionant críticament sobre els valors i models que transmeten alguns jocs interactius.	que seran eliminadors de matèria i representaran un 40% de l'avaluació. Les activitats de classe i/o casa ja siguin exercicis, preguntes escrites o orals, dossier representaran també un 40% de la nota. El restant 20% correspon a l'actitud de l'alumne davant de la matèria i serà valorat tenint en compte la seva predisposició i participació a classe com la qualitat dels seus treballs. Per superar l'àrea, a final de curs, s'ha de tenir la mitjana aprovada de totes les avaluacions. Però en tots els casos es tindrà en compte la progressió de l'alumne.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competència social i ciutadana

- Valorar els diversos agents socials que influeixen en la formació de la nostra personalitat.
- Identificar les situacions de marginació, desigualtat i injustícia social en el món.
- Assumir la multiculturalitat i el respecte per la diferència com a valors propis.
- Valorar críticament els prejudicis socials com a actituds discriminatòries.
- Identificar-se com a membre d'una família i d'una comunitat.
- Relacionar-se i conviure de manera participativa en la societat.
- Comprendre i valorar la necessitat d'existència de normes per a regular la convivència.
- Conèixer els valors d'una societat democràtica i distingir-los dels que no ho són.
- Demostrar actituds i comportaments democràtics basats en la participació. Assumir els drets i els deures cívics.
- Conèixer l'actuació dels organismes internacionals i de les institucions que treballen a favor dels drets humans i la pau. Conèixer la Declaració dels Drets Humans.
- Analitzar les repercussions de la globalització.
- Conèixer les institucions democràtiques de l'Estat espanyol i de l'autogovern de Catalunya.
- Desenvolupar les habilitats socials que permeten establir una relació d'harmonia amb els altres.
- Comprendre els punts de vista dels altres i manifestar amb correcció les opinions pròpies. Mostrar una actitud favorable al diàleg i al treball cooperatiu.

- Valorar la negociació i la reflexió per arribar a acords en la solució de conflictes.
- Valorar la necessitat una ètica universal.

Competència per aprendre a aprendre

- Identificar la idea principal d'un text i resumir-ne el contingut.
- Comprendre i valorar críticament realitats o fenòmens socials a partir de l'anàlisi de les seves causes.
- Contrastar coneixements adquirits sobre un tema mitjançant la resolució de les preguntes d'un qüestionari.
- Analitzar la informació continguda en mapes temàtics.
- Analitzar i relacionar dades numèriques amb la realitat que descriuen.
- Anticipar possibles escenaris i les conseqüències futures de les accions individuals i/o socials.
- Desenvolupar el gust per l'aprenentatge continu i l'actualització permanent.

Autonomia i iniciativa personal

- Valorar la pròpia capacitat per escoltar i comprendre opinions diferents de la nostra.
- Identificar els trets de la nostra personalitat que afavoreixen la nostra capacitat per relacionar-nos socialment.
- Valorar i assumir els perills que suposen determinades conductes de risc per a la pròpia persona i el seu entorn.
- Reflexionar sobre la imatge que tenen els altres de nosaltres i reforçar la pròpia autoestima.
- Valorar críticament la nostra interacció amb el medi social.
- Reflexionar de manera autònoma sobre problemes socials complexos i plantejar propostes per resoldre'ls.
- Seleccionar els valors que considerem més importants per fundar una ètica ciutadana.
- Formar-se i expressar una opinió pròpia sobre processos socials complexos com la globalització.

Competència en comunicació lingüística

- Saber expressar les idees i emocions pròpies, oralment i per escrit, utilitzant la terminologia adequada.
- Comunicar-se argumentant les idees pròpies i respectant els torns de paraula dins un grup.
- Definir conceptes emprant el llenguatge específic de l'àrea.
- Explicar el significat de determinats conceptes a partir del seu context.
- Realitzar una exposició oral estructurada i argumentada.
- Exposar idees i propostes de manera argumentada en un procés electoral simulat.
- Realitzar un comentari de text guiat.
- Exposar opinions de manera argumentada al llarg d'un debat.
- Escoltar les opinions diferents de la pròpia amb respecte, sensibilitat i esperit crític.

TEMPORITZACIÓ

-Primer trimestre: Identitat i autoestima-Els drets humans-La democràcia.
 -Segon trimestre: Participació ciutadana: els deures - Lluita contra la discriminació i en favor de la pau – Desenvolupament sostenible i consum responsable
 -Tercer trimestre: Globalització - Pobresa

CONTINGUTS CONCEPTUALS	CONTINGUTS PROCEDIMENTALS	CONTINGUTS ACTIRUDINALS
Percentatge: 45%	Percentatge: 35 %	Percentatge: 20 %
Identitat i autoestima: • Coneixement personal. Coneixement del teu entorn : família, amics, centre educatiu, societat Convivència i valors cívics • Els drets humans : Què és la dignitat humana. La Declaració Universal dels Drets Humans. La defensa dels drets	• Utilitzar de forma rigorosa diferents fonts d'informació per documentar-se sobre alguns dels problemes i reptes de la societat actual, Participació activa en debats i en l'elaboració de judicis fonamentats. • Expressar judicis i opinions pròpies de forma argumentada, desenvolupant una actitud autocrítica i acceptant les discrepàncies amb els altres. • Elaboració de treballs monogràfics amb ajut d'eines ofimàtiques. • Exposicions orals amb o sense ajut de suports visuals o d'eines	Valoració de les pautes de conducta per a la convivència i l'estudi: • Actitud de tolerància i antidogmatisme. Actitud crítica. Actitud participativa, responsable i de col·laboració. Valoració positiva de la convivència cívica i social:

humans. Qui fa que els drets es compleixin? • La democràcia: idees claus, la evolució del pensament democràtic, la democràcia contemporània (comparació amb altres formes de govern). La democràcia espanyola. L'autogovern de Catalunya Pertinença i ciutadania • Participació ciutadana: els deures. Drets i deures, les lleis, els deures cívics. Impostos, protecció civil, responsabilitat viària, la participació ciutadana institucional i no institucional. • La lluita contra la discriminació i a favor de la pau: què és la discriminació?, la discriminació de la dona, el racisme, altres tipus de discriminació. Cap a una cultura de la pau. • Desenvolupament sostenible i consum responsable: drets humans i medi ambient, principals problemes medioambientals, el	de presentació informàtiques. • Elaboració d'anàlisi i síntesi escrites a partir de diferents tipus d'informació. • Identificar i rebutjar qualsevol tipus de discriminació i manifestar una actitud respectuosa i empàtica envers costums, valors, sentiments i formes de vida diferents al propi. • Participar en activitats de grup amb una actitud solidària i respectuosa, • Usar el diàleg i la mediació per abordar els conflictes. • Identificar els valors cívics de la societat democràtica . • Analitzar els principis bàsics de la Declaració Universal de drets humans i identificar situacions de violació d'aquests drets dins i fora de l'entorn. • Reconèixer els principis del funcionament democràtic i aplicar-lo a diferents a situacions reals: l'organització, funcions i funcionament dels principals òrgans de govern municipals, autonòmics i estatals, valorant la importància d'assumir responsabilitats i treballar en comú. • Conèixer i assumir els drets i deures derivats de l'Estatut de Catalunya, la Constitució espanyola, i les declaracions de drets humans d'àmbit internacional. • Identificar els mecanismes de funcionament de les societats democràtiques i el paper de les administracions en la garantia dels serveis públics. • Reconèixer les obligacions dels ciutadans en la cura i manteniment dels serveis públics, així com els valors cívics implicats l'en cura de l'entorn, la seguretat viària i el consum responsable.	• Reconeixement dels drets humans i rebuig a les desigualtats. • Acceptació dels drets i deures com a ciutadans. • Actitud de participació en les institucions cíviques i democràtiques. • Defensa dels drets, les llibertats i el patrimoni de la comunitat. • Reconeixement de la diversitat cultural Respecte, solidaritat i cooperació: • Actitud solidària i de cooperació. Assumpció responsabilitats en el treball cooperatiu • Respecte del medi ambient. • Respecte del patrimoni del present i del passat. • Defensa i cura de l'entorn i pràctiques de consum responsable Relativisme: Relativització

desenvolupament sostenible, consum i comerç responsables. • Globalització: Què és la globalització, perills de la globalització, les migracions, la immigració i els drets humans. • La pobresa: què és la pobresa?, conseqüències de la pobresa, la seva situació en el món, mesures per combatre-la.	• Valorar el paper de les noves tecnologies (informació, transport) en la concepció global del món. Reconèixer que moltes de les nostres actuacions que tenen repercussions globals actituds favorables a la solidaritat i cooperació internacionals. • Assumir i practicar estratègies de consum racional i responsable. • Identificar la influència dels mitjans de comunicació, inclosa la publicitat, en la presa de les pròpies decisions i en els hàbits i models socials. • Desenvolupar conductes responsables en torn de les TIC, reflexionant sobre els valors i models que transmeten alguns jocs interactius.	de la pròpia cultura i civilització. Valoració de les cultures foranes i les dels temps passats. Interès per sistematitzar el treball propi • Actitud favorable per l'ordre, el rigor i la sistematització del treball. Preocupació per la correcta presentació i execució del treball.

RECUPERACIÓ

Pel que fa a **recuperació** cal tenir en compte la convocatòria oficial de final de curs on es realitzarà *una prova escrita* en què es podrà millorar la nota de continguts conceptuals. En la mateixa convocatòria es podrà aprofitar per presentar de nou les *feines* mal fetes o sense fer, o sense corregir, per tal de poder recuperar la part de continguts procedimentals.

El fet de presentar-se efectivament a aquesta convocatòria (és a dir, de presentar-se a la prova escrita i/o d'entregar les esmentades feines) serà considerat suficient per tal de donar com a superada la part d'actitud. S'insisteix en el fet que la convocatòria de recuperació podrà servir per millorar la nota del curs.

Departament de Ciències Socials. Curs 2008-09

Recuperació d'alumnes i millora de resultats:

Mecanismes de recuperació d'alumnes:

- A final de curs:
 - o Realització d'un examen de mínims.
 - o Lliurament de les feines no realitzades durant el curs
- Recuperacions parcials:
 - o El professor proporcionarà el material necessari (en forma de dossier, fotocòpies o instruccions precises) per tal que els alumnes recuperin aquelles parts que no hagin assolit
 - o En els cassos en què això sigui oportú, es realitzaran exàmens parcials de recuperació

Mecanismes de millora de resultats:

- Els alumnes podran pujar nota a finals de curs a través dels mecanismes següents:
 - o Lliurament d'un dossier on s'inclogui tota la feina realitzada al llarg del curs, amb exigència d'ordre i d'haver completat i/o millorat tot allò no realitzat durant el curs.
 - o Lliurament d'un treball d'investigació, a proposta del professor. Aquest serà més o menys exigent segons el nivell de l'alumne i la nota que es vulgui millorar)
 - o Realització d'un examen per comprovar si ha assolit la nota que demana
- El professor escollirà, en cada cas, quina és la millor opció per a cada alumne, segons la nota que vulgui assolir, segons quina hagi estat la seva evolució durant el curs i segons les possibilitats de millora que observi.